

PIÁR FUTÁR

A Dugonics András Piarista Gimnázium Lapja

2003. május-június I. évfolyam 4-5. szám

El Greco: Pünkösd

Kunszery Gyula

Pünkösd

És amikor elérkeztek
a Pünkösdnek napjai,
összegyűltek egy kis házban
Krisztus első papjai.
(Rongyos ruhák, kérges kezek,
fésületlen üstökök:
ily egyszerű proletárok
a legelső püspökök.)
És hirtelen lőn az égből
mint egy sebes szélvihar,
s betölté az egész házat
zengő-zúgó égi zaj.
És eloszlott tüzes nyelvek
lebegtek a szobában,
s az isteni Szentlélekkel
betelének mindnyájan.

S akik eddig gyávák voltak,
bátrak lettek hirtelen,
s a tudatlan agyvelőkben
kigyulladt az Értelem.
S kik eddig a zsidón kívül
nem tudtak más nyelveket,
minden nyelven hirdették már
a krisztusi elveket.
És kiket a sanda kétely
oly gyorsan megrendite:
ingadozó tamásoknak
megszilárdult a Hite.
Köztük eddig egyetértés
alig-alig lehetett,
s fellángolt most a szívükben
az isteni Szeretet!

Ránk vár a nyár

Nemcsak a kánikula, a testet-lelket izasztó meleg tette feszültté a legtöbb diákot az utóbbi napokban. Az év végi jobb jegyért folyó harc is mindennapos még a cikk keletkezésekor: nagy felelések, az egész éves tananyagot számon kérő év- és témazáró dolgozatok kínozzák a diákokat, akik megírják őket, és a tanerőket, akik javítják. Élet-halál harcok folynak a kettesért és presztizsküzdelmek az ötösért. Persze a kettő közötti átmenet is létezik. S itt a cikkíró is döntésre kényszerül: vagy ír, vagy tanul.

Viszont, mire megjelenik az idei tanév utolsó Piár Futárja, már mindezekén túl van a legtöbb iskola. Ismét eltelt egy iskolaév. Intsünk hát neki búcsút! S vele intsünk búcsút azoknak, akikkel csak szeptemberben találkozunk újra, vagy akikkel bizonytalan egy

újibóli találkozás! Május-júniusi összevont lapszámunk az örömteli viszontlátás reményében búcsúzik Urbán tanár úrtól, az immáron elballagott, érett negyedikeseiktől és átmenetileg olvasóitól is, hiszen legközelebb szeptemberben veheti kézbe a Piár Futárt a Nyájas Olvasó.

De ki lenne olyan elvetemült, hogy szeptemberre gondolt ilyenkor. Az idei nyár olyan erővel törte ránk az ajtót, kiúzva a telet, amilyenre régen volt példa. Süt a nap, tikkasztó a hőség. Pi-henés, feltöltődés, zsebpénznövelő nyári munka időszaka jön el.

Élvezzük hát, gyűjtsünk erőt az őszi újrakezdéshez. A Piár Futár minden olvasójának felejthetetlen nyári szünetet kíván a lap készítői nevében:

Vincze Máté
főszerkesztő

PiÁradat

A SzePiPress jelenti

Pünkösdszombat, június 8-án, 16.00 órakor a Felsővárosi Templomban 11 diákunkat bérmált meg Gyulay Endre megyéspüspök, akinek másnap, pünkösdhétfőn volt az aranymiséje a Dómban. A jubileumi szentmisén iskolánk diákjai és tanárai is képviseltették magukat, Isten áldását kérve főpásztorunk további munkájára.

Szóbeli érettségi vizsgát tett június 13-14-én, ill. 16-17-én 39 maturanduszunk. Az első komolyabb megmértetés után kívánunk nekik további sikeres tanulmányokat!

A Piarista Gimnáziumban június 18-án, 17.00 órakor kezdődik a Te Deum. Diákjaink a tanévzáró után az osztálytermekben kapják meg bizonyítványaikat.

Beiratkozás a 2003/2004. tanévre, a 7. és a 9. évfolyamokra 2003. június 23-án, 10.00 és 12.00 óra között.

Amájus 24-25-én Ásotthalmon rendezett természetjáró versenyen a 11.a csapata: Bara Péter, Borbás Péter, Gonda Bence, Jakab Gábor, Salgó László 1. helyezést ért el! A kétnapos verseny elméleti- és túra részből állt, melyen 22 csapat mérte össze tudását. Gratulálunk a bravúrhoz!

Könyvtárunk nyáron is várja az olvasni vágyókat. Nyitva: júniusban hétköznapokon 8-15 óráig, aztán minden hétfőn 8-12 óráig. Kivéve július 14. és 21.

Május 20-án meglátogatta iskolánkat egy *San Diegoból* érkezett kórus. Eljátszottak a 11. c és a 10. a osztály angolos csoportjainak egy néma színdarabot, majd vallásos dalokkal szórakoztatták maroknyi közönségüket. Sík tanár úr tanítványai pedig elénekelték az *O, Pater parvulorumot* és néhány népdalt. Ami ezután következett, arra nem számítottunk: elénekelték a magyar Himnuszot, amibe természetesen mi is bekapcsolódunk. Igazán felemelő érzés volt. Ezután kellemesen elbeszélgettünk vendégeinkkel, akik még aznap délután egy templomi fellépésen is énekeltek.

Színjátszóink sikere

Ebben az évben is meghirdette a Szászorszég Gyermekház és a Cora az amatőr színjászó-találkozót. Iskolánkból két csoport indult ezen a megmértetésen. A kisebbek, Maróti Balázs, Rimay István, Kállai Ákos, Szrenka Gábor (hetedikesek) *Csicsó nyanya*, a *zugligeti boszorkány* című mesejátékot, míg az idősebbek, Király András 12. a, Süge Róbert 12. b, Kovács Ádám 12. b, Vajda Olivér 12. b, Vajda Mihály

10. b, Vincze Máté 11. c, Dunai Dániel 8. a és a Karolinából Mészáros Ildikó 12. B, Szakonyi Károly *Adáshiba* című darabjából egy részletet adtak elő. Mindkét csapat pénzjutalomban részesült. A nagyobbak olyan szépen szerepeltek, hogy a nyolc kiválasztottal együtt fel léphetett a Szegedi Nemzeti Színházban. A jutalmuk jelentős pénzösszeg volt. Gratulálunk a szereplőknek, további sikeres játékot kívánok!

Zsova Tamás

Cicero nyomában

Az egész azzal kezdődött, hogy tavaly márciusban Bara Péterrel (11. a) elindultunk a Kiss Árpád országos latinversenyen. Az első forduló csak egy egyszerű fordításból állt és máris a középdöntőben találtuk magunkat Pesten, ahol egy szintén nem olyan nehéz fordítás várt minket. Talán emlékeztek, hogy tavaly év végén ezért könyvjutalomban részesültünk, s mi azt hittük, hogy ezzel vége is van a versenynek. A nagy megdöbbenés szeptemberben következett be, amikor értesítettek bennünket, hogy bejutottunk az országos döntőbe. Ettől kezdve Dékány Zoltán tanár úr kezei alatt készültünk a versenyre, néha egészen szorgalmasan. A januári döntőre már a fejünkben volt Cicero élete, nagyjából munkássága, és jónéhány fordítással a hátunk mögött bizakodással vágtunk neki a versenynek. Az utolsó megmértetést is Pesten tartották és harmincöt diákot hívtak meg rá, a feladat itt is egy szimpla fordítás volt (Cicero), ami csak annyiban tért el az eddigiektől, hogy sokkal hosszabb és nehezebb volt, így hát elcsüggedve azt gondoltam, hogy számomra itt a vége, nem kerülök be a tizenöt fős magyar delegációba, amelyik kimegy az olasz Cicero versenyre. Ám februárban leesett az állam. Megjött a hír: bejutottam. Bara Péter, aki sajnos kiesett, végig segítette felkészülésemet. Köszönet neki érte! Az olasz versenyig rengeteg Cicero művet olvastam, emellett természetesen fordítottam is, mígnem elérkezett a nagy nap.

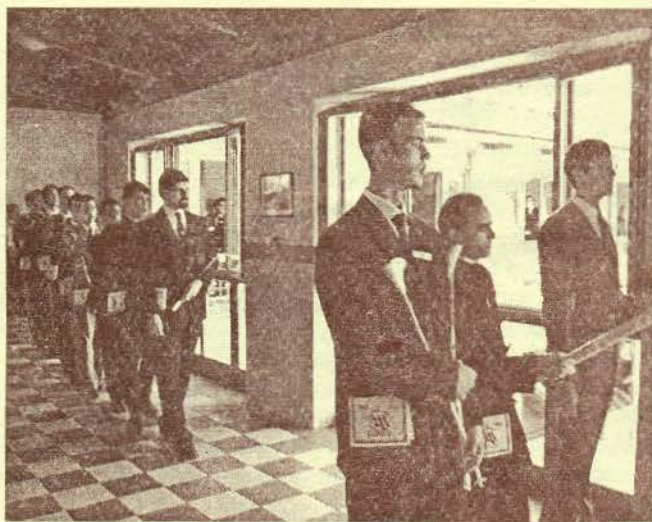
Május 5-én repülővel utaztunk Rómába, és kb. 4 óra alatt meg is érkezünk, újabb bő 4 óra volt, míg elértünk a

szállodába, de hát mit csináljon az ember egy világvárosban. Másnap a Vatikáni Múzeumban kezdtünk, majd átsétáltunk a Szt. Péter bazilikába, amely teljesen lenyűgöző szépségével és monumentalitásával. Ez után következett az Angyalvár, melyben igazából nincs semmi látnivaló, de innen nyílik igazi panoráma az örök városra. Délután még megcsodáltuk a Pantheont, a Piazza Navonát és a Trévi-kutat. Május 7-én a Szt. Kelemen templom megtekintése után következett a Colosseum, a Forum, majd a Capitolium, végül egyedül megnéztem a Circus Maximust (ez ma már csak egy üres platz) és a Marcellus színházat.

Május 8-án vettek át minket az olasz szervezők és elvittek a szállásunkra, Fiuggiba, ami 60 km-re van Arpinótól, Cicero szülővárosától. Másnap itt rendezték a versenyt csekély 577 indulóval (ebből 359 olasz!), tizennyolc ország legjobb latinjai gyűltek össze. Itt 5 óránk volt egy Cicero-idézet lefordítására és egy ehhez kapcsolódó kommentár megírására, úgy érzem, ezeket legjobb tudásom szerint csináltam meg. Délután megnéztük Arpino fellegrát, majd vasárnap a montecasinói bencés apátságot. Az eredményhirdetésre vasárnap (május 11-én) került sor a tűző napon, bő két órán keresztül beszéltek olaszul a verseny főtámogatói (sokat értettem belőle), majd kihírdették az első tíz helyezett nevét; a díjazottak között szerepelt 6 olasz (mily meglepő), 1 német, 1 osztrák, 1 svájci és 1 bulgár, a fődíj 1100 euró volt, én sajnos nem tudom, hogy hányadik lettem. Ezzel véget is ért olasz kiruccanásunk, délután hazarepültünk.

Pepe 11.a

Gaudeamus igitur

kolai rendezvények (humorfesztiválok, koncertek).

Az iskola szeretetéhez hozzájárul a diákélet szeretete is: életre szóló élményt kaptunk egymástól, főleg a kisebbek a nagyobbaktól: a *kicsi-a-rakások*, a *batmanezések*, a *vízibombák* frissítették fel a tőlünk fiatalabbakat a délelőtti szünetekben. Egymást krétacsatákkal, csúzlizással tartottuk ébren. És még ott volt a foci is...

Kellemes érzéssel töltenek el bennünket "A piarista diák..." kezdetű szólások és megállapításai. Egyik kedvencünk: "A piarista diáknak nincs melege, csak érzi, hogy süt a nap."

Kedves Diáktársak! Elképzeltető, hogy többen lennétek szívesebben otthon, vagy bárhol másutt, de higgyétek el, pár év múlva nektek is jólesik majd, ha ballagásotokon iskolatársaitok jelenlétükkel jelzik: egy csapatba tartozunk.

Köszönjük osztályfőnökeinknek, tanárainknak, szüleinknek a türelmüket, ránk fordított munkájukat, a jó példát.

Elballagunk... S elballag velünk Urbán atya is. Kívánunk Neki és minden tanárunknak, diáktársunknak erőt, egészséget, kitartást, kellő elszántságot és sok sikert munkájukhoz!

Most csak látszólag búcsúzunk, inkább emlékezünk, hogy az emlékek és barátok köteléke még erősebb legyen.

Tisztelt Igazgató Úr, Osztályfőnök Urak, tanáraink, kedves diáktársaink, szüleink és minden kedves vendégünk!

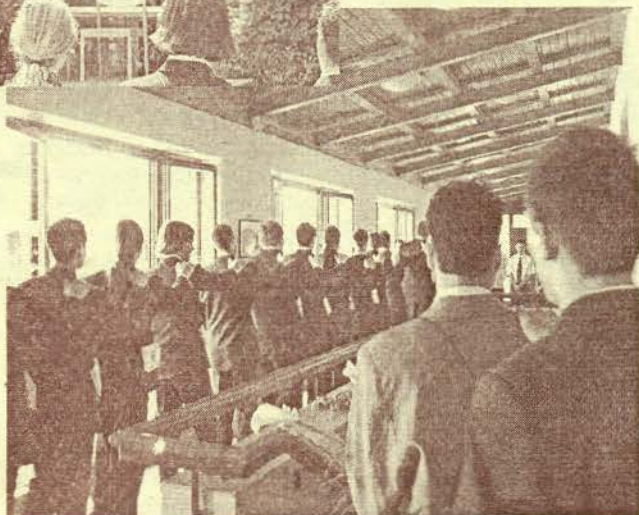
Hat, illetve négy év áll mögöttünk. Olyan évek, melyek során igazi osztályokká váltunk, közösségi- és nem tömegemberké.

Mikor az iskolába kerültünk, vegyes érzelmekkel tekintettünk tanárainkra: akkor még föl, ma már inkább le – úgy megnőttünk. Kicsit bizalmatlanok voltunk osztálytársainkkal szemben, de a közös élmények: a hangulatos kirándulások (pl. Nógrád, Szilvásvárad), az erőfitogtató verekedések és a nagy nevetések (pl. a fergeteges tanárparódiákon) igazán közel hoztak minket egymáshoz. Éppen ez nehezíti meg számunkra a búcsúzást.

Hivatalosan nem vagyunk többé az iskola növendékei, de mégis örökre ide tartozunk. Elkezdjük építeni önálló életünket, főkről-fokra felnőtté válunk. Nem igazán tudjuk, hogy mi vár ránk ezután, még nem értjük, mit jelent felnőtnnek lenni bár már látjuk néhány előnyét, bele-bele kóstolhattunk a szabad élet rejtelseibe.

Mit jelent számunkra ez az iskola? Mit kaptunk tőle? Sok mindent: mindannyiunk életében más-más nyomot hagyott. Kinek világnézetet, kinek fegyelmet, de mindenkinek megadta a lehetőséget, hogy egy fizikailag, szellemileg és erkölcsileg érett, gondolkodó emberré váljon.

Segített ebben bennünket az összes tanult tárgy, nemcsak a könyvek anyaga, hanem a tanárok útmutatása is. A közös Tisza-túrák, kerékpártúrák (a két nagy folyó közt) illetve a gyalogtúrák (pl. a Zemplénben), közös is-

Elmondta
a végzős diákok nevében
2003. május 10-én
Ginál István maturandusz

Áldott szép pünkösdsnek gyönyörű ideje

A pünkösd a keresztény egyház egyik fő ünnepe, mely a húsvétot követő ötvenedik napon kezdődik. Elnevezése a görög *pentekosztész* szóból származik. A zsidó vallásból ered, ahol a *pészach* utáni ötvenedik napon a *sabouthkor* az aratás, az első gyümölcsök, majd később a tízparancsolat adományozásának az ünnepét ülték. A keresztény egyház annak emlékére tartja, hogy tanai szerint Jézus mennybemenetele után a Szentlélek leszállt az apostolokra. A húsvéthoz alkalmazkodó mozgó ünnep a niceai zsinat (Kr. u. 325) határozata óta. A május 10-e és június 13-a között mozgó ünnep alkalmasnak bizonyult a tavaszi és nyári napforduló ősi európai szokásainak és hiedelmeinek a továbbélésére. A középkori egyház az ünnep keresztény jellegének hangsúlyozására a templomokban megjelenítette a bibliai eseményt. Az egyházi ünnep világi jellegét bizonyítják az azt tiltó rendelkezések.

A legjellegzetesebb pünkösdi népszokások: az ügyességpróbaival egybekötött pünkösdi királyválasztás, a lányok, legények falufeljáró köszöntése, és a lányok agrármágiával egybekötött köszöntése. A pünkösdhöz különböző korú és témájú írások fűződnek, a legarchaikusabb a pünkösdi királyválasztás. A pünkösdi királynéjárás a Dunántúlon még ma is élő népszokás, ha nem is eredeti tartalmában és formájában. Az ünnephez énekestáncos, dramátikus gyermekjátékok is kapcsolódhatnak. Ezeknél a játékoknál két játékos feltartott karral kaput formál, ez alatt haladtak át a gyerekek, a „*Bújj, bújj, zöld ág*” motívum is erre utal. Különböző rítusok, hiedelmek kapcsolódtak ehhez a naphoz hazánkban is, akár a környező népeknél. Nálunk azonban a pünkösdsnek nincs boszorkányos, vagy halotti előjele. A keleti szlávoknál jellegzetes az ünnep kapcsolata a vízzel és a rituális fürdéssel. Erre nálunk csak szórványos adatok vannak. Így pl. Szeged vidékén nemcsak nagypénteken és nagyszomba-

ton, hanem pünkösdkor is fürödtek a lányok a Tiszában. Általános is úgy tartották, hogy a pünkösdhajnali fürdés egész évben mentesíti az embert a kelésektől. Május elsején és pünkösdi napján a szent kutak vizében mosakodtak, vagy abból ittak. A pünkösdi harmattal való mosakodás szeplőűző és szépségvarázsló; máshol meztelenül szedték a rózsaharमतot szemfájás és kelés ellen; van példa pünkösdi locsolásra is. Egyes pünkösdi hajnalán szedett növények gyógynövényként használatosak.

A pünkösdi termésjóslo a gabonanövényekre és időjósnap is. A pünkösdi napi tilalmak mezőgazdasági munkára, egyes házimunkákra és kenyérsütésre vonatkoztak. Néhány helyen ilyenkor tartják a barátságkötő mátkálást (komatálküldés). Néhány gazdasági szokás is kapcsolatos a pünkösddel: pünkösdkor cselédvárást tartottak. Ezen a napon szedték a báránydézsmát, ekkor kapták a pásztorok az ún. pünkösdi garast. Sok helyen minden községi pásztor élelem- és pénzádományt kapott minden háztól, ahol állatot őrzött. Egyes helyeken pünkösdi vasárnapját megelőző este a pásztorok kongóztak (zajkeltés). Kirándulásokat és táncmulatásokat is rendeztek ezen a napon.

(Forrás: Magyar Néprajzi Lexikon, Dömötör Tekla: Naptári ünnepek.)

Valkony Balázs 7.a

Pünkösdkor tartják a leghíresebb magyar búcsút Csíksomlyón

A bambusz

Egyáltalán nem enni húst lehetséges, de bambusz nélkül élni nem. Pong-Po, a híres kínai költő valaha így írt a bambusz és a kínai ember kapcsolatáról.

Ez az idézet azonban még napjainkban is jól jellemzi a bambuszok szerepét a keleti világbán.

A legtöbb ázsiai kultúrában a bambusz valóban az élet fontos elemévé – sőt – szimbólumává vált. Ez nem is csoda, hiszen Kelet-Ázsiában már az ősidőktől fogva nélkülözhetetlen alapanyag volt az élet minden területén: fegyvereket, hangszereket készítettek belőle, házak, szekerek, hidak épültek belőle, sőt az írásbeliség létrejöttében is nagy szerepe volt a bambusznak. Az Ázsiában élő emberek mind a mai napig nem tudnák elképzelni az életüket bambusz nélkül. Ez az évszázadokon keresztüli együttélés tette a bambuszt a kínai és más keleti kultúrák központi motívumává. Számos legenda és babona szereplőjévé lett e különleges növény. A bambusz a kínai filozófiában is fontos szerepet tölt be: Lao-ce taoista tanainak megtestesítője lett. Sőt, a kínai ember valóságos eszményképévé vált törhetetlensége, szívóssága és rugalmassága miatt: „a jó kínai olyan, mint a bam-

busz: bárhol gyökeret ver, és ha a vihar ledönti, újra képes felállni.”

Európába először a XIX. században telepítettek át bambuszt az angol gyarmatokról. Gyakorlati jelentőségét nem tulajdonították neki, inkább az angol arisztokrácia használta fel kertjei díszítésére, egzotikusabbá tételére. A II. világháború végére már Európa minden botanikus kertjének, gyűjteményének nélkülözhetetlen növénye volt.

A bambusz elnevezést A.J. Retzins, svéd rendszerező találta ki, körülbelül 210 évvel ezelőtt. A bambuszok alapvetően fás szárú, magas növésű fűvek. Magasságuk gyakran eléri a 20 métert is. Így joggal nevezhetjük társulásaikat rétek helyett bambusz erdőknek. Rendszertanuk szövevényes és bonyolult. Nem is csoda, hiszen több mint 1300 ma élő bambuszfajt ismerünk. Ezek a fajok a világ minden trópusi és mediterrán éghajlatú területén megtalálhatók.

Hogy mindezt miért írtam le? Célom, hogy e különleges növény kulturális hátteréről egy kis ízelítőt adjak diáktársaim, tanáraim számára. Egyelőre még ugyan az iskolánk kertjében megtekinthető példány elég kicsi és fiatal, de pár év múlva már – remélhetőleg – méltó párja lesz ázsiai rokonainak. Mindenkinek ajánlom megtekintését és megismerését!

Érzem Amerika szagát

Amerikai képeslap

Amerika enyhén szólva nem olyan, mint amilyennek az ember elképzelné. Az emberek itt is ugyanolyanok, mint bárki más ezen a bolygón. Egyetlen különbség van: ők azt hiszik, hogy egy felsőbbrendű kultúra részesei, aminek következtében mindenkit (de különösen az európaiakat) barbárnak tekintenek. Mint az ókori görögök. Csakhogy nekik volt mire büszkének lenni...

Megpróbálom ezt úgy elmagyarázni, hogy elmondom egy átlagos napom. Reggel felkelek, kimegyek az iskolabusz elé, és itt kezdődik a jenkis élet tanulmányozása. A buszon mindenki unott pofával ül a helyén, még az amúgy jó fej fekete buszvezető is mogorva. Beérünk a suliba, mindenki olyan fejfel, mintha a vesztőhelyre menne. Ezeknek aztán igazi kín a *tök könnyű* amerikai iskola. Beindul a nap: amerikai történelem szokásos torzításokkal, szépítésekkel és úgynevezett kegyes hazugságokkal. Persze nem érdemes vitázni velük, nemzedékről nemzedékre száll ez a szemlélet.

Aztán matekóra. Hát igen, a matektanárnő igen érdekes kérdéseket tett fel nekem az elején. Például, hogy van-e áram, meg egyetem Magyarországon. És fogalma sincs, ki volt Julius Caesar. Nagyképűség nélkül állíthatom, hogy én vagyok a legjobb tanuló a csoportban. Nem mintha én különösebb matekzseni lennék, de a jenkinek még ez is különlegességek számít. Aztán *science*, vagyis tudomány (kicsit nagyképzű elnevezés, ami köszönőviszonyban sincs a valósággal). Ezen az órán olyan dolgokat veszünk, amit otthon hatodikban. A tanár egy öreg fazon, egész

rendes, csak éppen röhög, amikor Hiroshimáról vetít oktató jellegetű filmet. Na mindegy, az amerikaiak ilyenek is tudnak lenni.

Negyedik óra: főzés. (Ne nevedd!) Valahol ezt is meg kell tanulnod, nem várhatod el, hogy az asszony mindig főzzön neked és/vagy helyetted. Ezen az órán egyes osztálytársaim „van-e”-kezdű kérdésekkel zaklatnak kis hazánkról. Persze nem érdemes vitázni velük. Nem tudják, hogy Amerikán kívül is van élet. És persze mi vagyunk a barbárok.

A következő óránk számítástechnika. Ez a legjobb, mert állandó munka közben nem tud senki sem diszkriminálni. (És számteken legalább Nixonról sem halljuk, hogy milye jó elnök volt...) Hatodik órám tanszoba ill. tesióra lenne, de a tanszobavezető rasszista néger nő (ez elég morbidnak hangzik – az is) állandó jellegű faji diszkriminációja miatt az igazgató elintézte, hogy én ilyenkor a könyvtárban tanulhassak. Amúgy a tornaórák nagyon jók (nem a Nagy János tanár úr-féle *C-vitamin, izomlázat*). Elvégre valamikor el is kell majd hízniuk a gyerekeknek, ha igazán hazafiasak akarnak lenni. A hetedik óra szimpla tanulószoba, amit egy nem rasszista tanár vezet.

Persze ez így most könnyűnek hangzik, de a valóságban bizony nagyon nehéz megállni, hogy ne tégy helyre egy-két okoskodó jenkis – úgy minden tekintetben...

Persze nem érdemes vitázni. Mi vagyunk a barbárok.

Palágyi Gáspár

Iskolánk diákja az elmúlt tanévet az Egyesült Államokban végezte.

A terrorista-elhárítás mellékhatásai

Nem is olyan sokkal a legutóbbi iraki háború előtt értesülhettünk róla, hogy visszajuttattak kettőt az első iraki háborúban véletlenül eltűnt, csekély 4000 mőtárgy közül. A szövetségesek legújabb beavatkozásának következményeit még nem lehetett teljesen felmérni, de egy biztos: ez egy nagyobb szabású akció volt, mint a múltkor! Ha esetleg valaki nem lenne képtelen: Bagdadban, a múzeumokban nem csak az iszlám világ féltett kincseit őrizték, hanem az emberiség bölcsőjének tartott mezopotámiai kultúrák kincseinek legjava is a jól, és valószínűleg előre megszervezett rablás és pusztítás áldozatává vált! Csak néhány példa a pusztítás nagyságának szemléltetésére: eltűnt Hammurappi egyik törvénytáblájának másolata, a bagdadi könyvtárakból több mint egymillió pótolhatatlan könyv (amit nem tudtak elvinni, azt elégették), köztük a mohamedánok szent könyvének, a Koránnak legelső fennmaradt változata!

Nos, ezek után feltehetjük a kérdést a régészek és a kultúrájuk pusztulását látó arabok szemszögéből egyaránt az amerikaiaknak: miért kellett pont Mezopotámiában kipróbálniuk fegyvereiket, és ha már ezt muszáj volt, akkor mért csak az olajkutakat védtek meg a megszálló katonai erők, hiszen Bagdadban jóformán alig voltak harcok? A választ nem tudjuk, de külön érdekessége az esetnek, hogy a fosztogatók még a kórházakba is betörték, és minden mozdíthatót elvittek! Az amerikai hadsereg néhány hazaküldött poggyásza között találtak egy pár – nem kétséges eredetű – souvenirrt is.

Konklúzió: néhány rongyos kitalált terrorista miatt az amerikai hadsereg biztosította néhány tucat műkincsrabló hátát, amíg azok kirabolták az emberiség bölcsőjét! We love the U.S.A.!

Náday Zsolt 10.b

Egyes számú közellenség

Ki az, akit még a tálib vezetőknél is jobban keres a CIA? Szaddám Huszein, természetesen. De ki is ő valójában?

Először akkor hallott róla a világ, amikor 1968-ban Irakban másodszer is megszerezte a hatalmat az *Arab Baas (Baath) Szocialista Párt*. Irakban ekkor egy fél évszázados, puccsoktól és háborúktól terhes időszak zárult le. Huszein ekkor még csak másodhegedűs volt a nagybátyja, *Ahmed Hasan Al-Bakr* vezette *Forradalmi Parancsnoki Tanácsban*. Az ország első embere akkor lett, amikor 1979-ben *Al-Bakr* lemondott az ő javára. Ettől kezdve általában a 100%-os részvételű szavazásokon (pl: 2002-ben) 100%-os támogatással választották meg annak ellenére, hogy elvesztett négy háborút: 1980-tól 1988-ig három háborút Irán ellen, 1990-ben Kuvait lerohanására adta ki a parancsot, melynek következtében 1991. január 17-én megkezdődött az 1. Öböl-háború, amely után az iraki nép számára katasztrofális viszonyok léptek életbe az embargó miatt. A rezsimet egyébként jogtalanul bírálja az USA, hiszen az Irán elleni háborúkban éppen az Egyesült Államok látta el vegyi- és biológiai fegyverekkel Irakot, és még akkor sem tett semmit, amikor 1988-ban saját kurd alattvalói ellen használta fel ezeket az iraki államhatalom. A 2. Öböl-háborúnak úgy látszik vége, de hogy mi lesz Irakban, senki sem tudja, egy viszont biztos: háborúval nem lehet békét teremteni!

Náday Zsolt 10.b

U
S
A
tő-Nagymagyarország immáron hanyatlak
nincs már kiút, mely megoldásként láttatik
A
ramyat fejtettünk, de egy vulkán temeti,
egész nemzetünk Amerikát eteti.

Kiss Gábor 10.a

Született június 4-én

Korabeli revizionista plakát

Bevégeztetett...

A magyar delegáció autói 1920. június 4-én délután 4 óra 15 perckor érkeztek meg a Grand Trianon oszlopcsamokos bejáratához. Az aláírással megbízott Benárd Ágoston népjóléti- és munkaügyi miniszteren és Drasche-Lázár Alfréd diplomatán kívül még négy tagja volt a küldöttségnek. A palota jobb oldali szárnyának nagytermében, az 52 méter hosszú és 7 méter széles Galérie des Cotelles-ben már elhelyezkedtek a szövetséges és társult hatalmak képviselői, valamint a meghívott vendégek. A terem közepén patkó alakú asztal állt. Az asztalfőn, az elnöki székekben Alexandre Millerand francia miniszterelnök emelkedett szólásra. Rövid beszédében felszólította a magyar delegációt a szerződés aláírására. Miután a küldöttség és a többi nemzet képviselői ellátták kézjegyükkel, ismét Millerand mondott rövid beszédet, majd bezárta az ülést. Az egész ceremónia nem tartott tovább negyedóránál. Elsőnek a magyarok távoztak, miközben a délszláv, román és csehszlovák politikusok melegen gratuláltak egymásnak. A nap továbbra is sütött, fénye vidáman csillámlott a Napkirály palotájának hátsó traktusa előtti szökőkutak vízoszlopain.

Romsics Ignác: A trianoni békeszerződés c. munkájából

Juhász Gyula: Trianon

Nem kell beszélni róla sohasem,
De mindig, mindig gondoljunk reá.
Mert nem lehet feledni, nem, soha,
Amíg magyar lesz és emlékezet,
Jog és igazság, becsület, remény,
Hogy volt nekünk egy országunk e földön,
Melyet magyar erő szerzett vitézül,
S magyar szív és ész tartott meg bizony.
Egy ezer évnek vére, könnye és
Verejtékes munkája adta meg
Szent jussunkat e drága hagyatékhoz.
És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a mienk volt a kedves Pozsony,
Hol királyokat koronáztak egykor,
S a legnagyobb magyar hirdette hévvel,
Nem volt, de lesz még egyszer Magyarország!
És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a mienk volt legszebb koszorúja
Európának, a Kárpátok éke,
És mienk volt a legszebb kék szalag,
Az Adriának gyöngyös pártadísze!
És nem lehet feledni, nem, soha,
Hogy a mienk volt Nagybánya, ahol
Ferenczy festett, mestereknek álma
Napfényes műveken föltündökölt,
S egész világra árasztott derűt.
És nem lehet feledni, nem soha,
Hogy Váradon egy Ady énekelt,
És holnapot hirdettek magyarok.
És nem lehet feledni, nem, soha
A bölcsöket és sírokat nekünk,
Magyar bölcsöket, magyar sírokat,
Dicsőség és gyász örök fészkeit.

Mert ki feledné, hogy Verecke útján
Jött e hazába a honfoglaló nép,
És ki feledné, hogy erdélyi síkon
Tűnt a dicsőség nem múlt egebe
Az ifjú és szabad Petőfi Sándor!
Ő egymaga a diadalmos élet,
Út és igazság csillaga nekünk,
Ha őt fogod követni gyászban, árnyban,
Balsorsban és kétségben, ó, magyar,
A pokol kapuin is győzni fogsz,
S a földön föltalálsz már a mennyet!
S tudnád feledni a szelíd Szalontát,
Hol Arany Jánost ringatá a dajka?
Mernéd feledni a kincses Kolozsvárt,
Hol Corvin Mátyást ringatá a bölcső,
Bírnád feledni Kassa szent halottját?
S lehet feledni az aradi őskert
Tizenhárom magasztos álmódóját,
Kik mind, mind várnak egy föltámadásra?
Trianon gyászos napján, magyarok,
Testvéreim, ti szerencsétlen, átkos,
Rossz csillagok alatt virrasztva járók,
Ó, nézzetek egymás szemébe nyíltan.
S őszintén, s a nagy, nagy sír fölött
Ma fogjatok kezet, s esküdjetek
Némán, csupán a szív veréseivel
S a jövődö hitével egy nagy esküt,
Mely az örök életre kötelez,
A munkát és a küzdést hirdeti,
És elvisz a boldog föltámadásra.
Nem kell beszélni róla sohasem?
De mindig, mindig gondoljunk reá!

Ima a hazáért

Mindenható örök Isten! Mindenkitől elhagyatva, senkitől meg nem hallgatva, Hozzád fordulunk, aki senkit sem hagysz el és mindenkit meghallgatsz, hogy hallgassd meg a mi alázatos könyörgésünket és segíts meg minket, szegény magyarokat. Ellenségeink lettek úrrá felettünk, országunkat feldarabolták, alkotmányunkat szétrombolták, királyunkat porig alázták, minden szabadságunktól megfosztottak és ami romlásunkra van, azt parancsolják nekünk. A mélységből kiáltunk Hozzád Urunk! Hallgassd meg esedezésünket. Könyörülj rajtunk a Te nagy irgalmasságod szerint. Ha a sok súlyos csapás a Te büntetésed, amelyet bűneinkkel vontuk magunkra, bocsáss meg nekünk, bűnbánóknak! Ha széthúzásunk oka nemzeti szerencsétlenségünknek, vezérelj minket egyetértésre! Ha hűségünket akartad próbára tenni, tekinthet gyengességünket és rövidítsd meg látogatásod idejét. Add a hatalmat azok kezébe, akik azt Tőled veszik és a haza javára használják! Adj a nemzetnek önzetlent, hűséges és minden áldozatra kész fiaikat! Szerencsétlen hazánknak pedig adj jobb jövődöt! Nagyasszonyunk és Anyánk! Kelj védelmünkre; vedd oltalmadba örökségedet; pártfogolj minket szent Fiadnál, hogy az Ő kegyelméből szent István országa újra életre támadjon. Amen.

A Magyar Katolikus Püspöki Kar

1921. évi november 16-17-én tartott gyűlésén elrendelve.

Az oldalt összeállította: Mészáros Ferenc

Sugárzó jövő

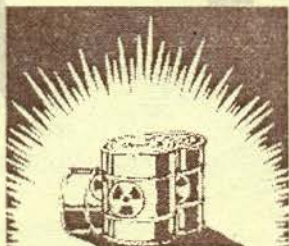
Paksi Hapsi

Az 1986-ban történt csernobili események óta már mindenkinek világos, egy atomreaktor nem veszélytelen dolog, bármilyen mulasztás végzetes lehet akár milliók számára is. Hogy mért éppen most írom ezt le? Talán azért, mert minden terelés ellenére már kezd aggasztó lenni az, hogy valami történt Pakson, hazánk egyetlen atomerőművében.

A pártállam idején érthető volt, hogy a sajtó nem hangoztatta, mi is történt Csernobilban, de a mai demokratikus helyzetben az egyébként szenzációhajász sajtó nem harap rá egy olyan nagyhatalmú ügyre, mint a paksi kettes blokk, az már nem egészen érthető. A híradásokból egyébként csak az derült ki biztosan, hogy a Nemzetközi Nukleáris Esemény Skálán az elérhető hét fokozat közül a harmadik fokozatot érte el. A sajtó nagy része viszont azt már elfelejtette közölni, hogy a negyedik fokozattól már kezdődnek a kitelepítések.

Jellemző egyébként, hogy az atomerőmű igazgatója, amikor tudomást szerzett a meghibásodásról, nem ment vissza Paksra, hanem tovább vadászott (később azért kirúgott néhány embert). A nagyságrendeket hűen tükrözi egyébként, hogy Paks negyedannyi áramot termel, mint annak idején Csernobil, így kevésbé is lenne veszélyesebb, ám egy esetleges baleset estén most nem lenne semmilyen domborzati forma a Kárpáton belül, amely megvédene minket a katasztrófától. Egy ilyen esetben a Kárpát-medence nem a legbiztonságosabb lakhely, de azért aggodalomra semmi ok: a szakemberek a helyükön vannak és teszik a dolgukat. Nos nem vészmadárkodom tovább, csak egy vice erejéig: Hogy hívják a sugárzó nyulat? (lásd a címet)

Náday Zsolt 10.b

A paksi atomerőmű leszerelésére vonatkozó előkészületek

A paksi atomerőmű tervezett üzemideje 30 év, azaz az erőmű negyedik reaktorát várhatóan 2017-ben fogják leállítani, ha az élet-tartam meghosszabbítására irányuló erőfeszítések nem vezetnek eredményre.

Költségek tekintetében az erőmű lebontására vonatkozó legkedvezőbb változat a "felügyelet melletti elzárás 70 évre". Eszerint a kiégett fűtőelemek Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolójába (KKÁT) történő kiszállítása után az erőmű szekunder részei lebontásra kerülnek, míg a radioaktív anyagokat és berendezéseket tartalmazó részek lezárt, és folyamatosan ellenőrzött állapotban maradnak 70 évig. Az RHK Kht.-nek az erőmű lebontására a "felügyelet melletti elzárás 70 évre" verzió figyelembevételével kell felkészülnie és a leszerelést végrehajtania.

A tervezett feladatok ütemezése:

2001

A leszerelési tanulmány aktualizálása és az új nemzetközileg elfogadott lebontási költségkód-rendszer átvétele és bevezetése

2004

A leszerelési terv elkészítéséhez szükséges számítógépes adatbázis létrehozása

2005

A leszerelési terv első verziójának elkészítése

2010-2025

A leszerelési terv véglegesítése és engedélyeztetése; A blokkok szakaszos leállítása; A kiégett üzemanyag-kazetták átszállítása a KKÁT-ba; Az erőmű inaktív részeinek lebontása; Az erőmű aktív részeinek előkészítése a felügyeletre

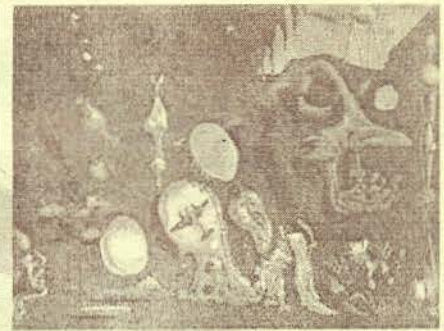
2026-2089

Az erőmű aktív részeinek felügyelete (2070 után a KKÁT-vel együtt)

2089-2104

Az erőmű aktív részeinek elbontása; A KKÁT elbontása

Forrás: www.rhk.hu

S. Dalí: Atomi és uráni melankolikus idill

Kis magyar reaktortörténet

Magyarországon az első reaktor 1959-ben épült a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézetében. A Budapest Reaktor 2 MW hőteljesítményű kutatóreaktor volt, és fizikai kutatások céljaira szolgált. A reaktort kétszer átépítették, névleges teljesítménye jelenleg 10 MW, de ezt sem használják villamosenergia-termelésre. Az itt folyó kutatások tárgya nem maga a reaktor, hanem izotópgyártás, szilárdtestfizikai, kémiai és magfizikai kutatások.

1971-ben helyezték üzembe a Budapesti Műszaki Egyetem oktatóreaktorát, amely jelenleg is működik. Hőteljesítménye 100 kW. Az oktatóreaktorban az oktatás mellett nukleáris technikai, radiokémiai, régészeti és orvosi kutatások is folynak.

A reaktorfizikai kutatások az 1961-ben épült ZR-1 jelű kritikus rendszeren indultak, amelyet öt további kritikus rendszer építése követett. Közülük az utolsó, a ZR-6 jelű rendszer 18 évig (1972-1990) volt üzemben, és rajta folytak a paksi atomerőmű reaktor-típusának fizikáját megalapozó mérések. A ZR-6 mérési program a reaktorfizika történetének világszinten is egyik legnagyobb léptékű kísérleti vállalkozása volt.

Magyarországon 1982 és 1987 között Pakson négy darab VVER-440/213 típusú reaktor kezdte meg működését. A paksi atomerőmű az ország villamosenergia-termelésének körülbelül 38%-át adja, és az országban a legolcsóbban állítja elő a villamos energiát.

Forrás: www.npp.hu

Pedagógusok a közoktatási törvény módosításáról

A hét aláíró szervezet vezetői együttesen áttekintették és megvitatták a parlament elé terjesztett közoktatási törvény-módosítással, a tanulók kötelező óraszámának csökkentésével, a kerettanterv és a Nemzeti Alaptanterv módosításával, valamint a kétszintű érettségivel kapcsolatos gondokat. A hét szervezet, a további együttműködés szándékát kinyilvánítva, a következő megállapításokat teszi:

Nem a változásoktól óvjuk az oktatást, hanem a stabilitás és a kiszámíthatóság háttérbe szorulásától, a körültekintő egyeztetések és hatásvizsgálatok nélküli döntésektől. Ezek hiányában ugyanis nem lehet esély arra, hogy közoktatásunk gondjainak megszüntetésére irányuló, kormányzati ciklusokon átívelő oktatáspolitikai alakuljon ki. Fontosnak tartjuk a folyamatosság és a változás helyes arányának megtartását, a kiszámíthatóságot, a biztonságot. Ez egyaránt érdeke a gyermekeknek, a szülőknek, a pedagógusoknak és a közoktatási intézmények fenntartóinak. A közoktatási törvény módosítás Országgyűlés elé terjesztett javaslatáról sajnálattal állapítjuk meg; e kritériumoknak általában nem, csupán néhány részletében felel meg.

Nem fogadható el az a kormányzati kommunikáció és a törvény egyes rendelkezéseiben és indoklásában szereplő üzenet, hogy a pedagógusok jelentős része inkompetens a saját szakmai feladatainak ellátásában. (Buktatnak a tanítók, a tanárok házi feladatokkal terhelik a gyerekeket, nem képesek a szakrendszerű képzés keretében képességfejlesztésre, és a középiskolai ismeretszerző oktatás egyenlő az elitizmussal.) Az alapvető okokról, többek között az oktatáspolitikai megalapozatlan irányváltásairól, a nevelési-oktatási intézmények fenntartási, finanszírozási gondjairól, a pedagógusképzés reformjának halogatásáról nem esik szó.

A hét szervezet visszautasítja az ideológiailag semlegesnek tekinthető, azonban szakmailag kétséges PISA-felmérés egyoldalú, tendenciózus értékelését, amely arra szolgál, hogy a szakmailag egyféle pedagógiát középpontba állító, ezért erősen vitatott, változtatások szükségességét elfogadtassa a közvéleménnyel.

Sürgős feladatként tartja számon a pedagógusok szakmai és minőségi munkájának magasabb összegű pótlékkal való elismerését. A teljesítménypótlék jelenlegi formája nem elfogadható, szakmai és finanszírozási tekintetben is aggályos. Változatlanul megoldásra vár az osztályfőnöki, a munkaközösség-vezetői, a vezetői és egyéb pótlékok rendezése a kormányprogramnak megfelelően.

A rendkívüli munkavégzés új szabályozása indirekt módon elbocsátásokat generálhat. A jelenlegi törvényjavaslathoz majdan kapcsolódó szabályzók hiányában a rendkívüli munka felső korlát nélküli időhatára elfogadhatatlan csakúgy, mint az, hogy a pedagógusokat a törvény módosítás a rendkívüli munkavégzéssel kapcsolatban kivenné a Kjt. hatálya alól. Az új szabályozás ráadásul nincs összhangban a hazai és az európai uniós munkajogi szabályokkal.

Az oktatáspolitikai elképzelések csak akkor valósulhatnak meg, a kívánt változások csak akkor következhetnek be, ha a megfelelő személyi, tárgyi és pénzügyi feltételeket biztosítják. Ezeknek hiányában a törvénytervezet a kétszintű érettségivel és az óra-

számcsökkentéssel együtt tovább növeli az esélyegyenlőtlenséget, mivel az intézményeket és a tanulókat (szülőket) kiszolgáltatja a fenntartó anyagi lehetőségeinek.

Ezért a törvény módosításával kapcsolatban elengedhetetlen követelmény az oktatásfinanszírozás áttekintése, kritikus elemzése, szükség szerinti módosítása társadalmi konszenzus mellett. A felek nélkülözhetetlennek tartják egy olyan hatástanulmány, illetve program elkészítését, amely a kormányzati ciklusokon átnyúlva nemcsak áttekinti a várható folyamatokat, hanem a problémák megoldását eredményezheti.

A hét aláíró szervezet átgondolatlan és indokolatlan lépésnek minősíti a tanulók kötelező óraszámának csökkentését, amelyet már a költségvetési törvényhez kapcsolva elfogadott a parlament. Erre a lépésre nyilvánvalóan pénzügyi és nem szakmai megfontolások alapján került sor. A tanulók túlterhelése ugyanis - mint ahogy a legutóbbi kutatások és korábbi tanulmányok is igazolják - nem elsősorban a iskolában kötelezően töltött időből fakad. Bizonyított, hogy a hátrányos helyzetű tanulók számára a nevelési-oktatási intézményben töltött minél több idő ad lehetőséget a nagyobb esély megteremtésére. Másrészt a közoktatási törvény módosításában helyesen nagy hangsúllyal szereplő készségek, képességek megalapozása és fejlesztése kellő számú tanórai foglalkozást igényel. Ráadásul e döntés jelentősen csökkenti a pedagógus-álláshelyek számát, s ezáltal mintegy 4500 státus szűnik meg.

A kormányprogram céljaival ellentétes, az esélyteremtés ellen hat és a nevelőmunka súlyos leértékelését jelenti, hogy a tervezet a kollégiumi pedagógusok egy részét „pedagógiai felügyelővel” kívánja helyettesíteni.

A hét aláíró szervezet a kétszintű érettségi koncepcióját támogatja. Ugyanakkor hiányolja a felsőoktatási intézményeknek a továbblépésre és a felvételre vonatkozó egyértelmű nyilatkozatát. A kétszintű érettségi bevezetéséhez és az arra való felkészítéshez, megvalósításhoz szükséges szervezési és finanszírozási feltételek sem állnak rendelkezésre. Ezért a 2005-ös bevezetést elhamarkodottnak tartja.

Az oktatás tartalmi szabályozásának vitájához elegendő idő, átfogó tudományos elemzés, szakmai és társadalmi közmegegyezés szükséges. Ezért javasolja a hét aláíró szervezet a közoktatási rendszer egészét érintő törvényi, szerkezeti, tartalmi változtatások alapjául szolgáló hosszú távú, nyilvános, stratégiai közmegegyezésre vezető megállapodás létrehozását.

Az aláírók a közoktatás területén - az Európai Unió tagállamaként különösen - elengedhetetlennek tartják egy társadalmi, politikai és szakmai megegyezésen alapuló, hosszú távú (kormányzati ciklusokon átívelő) nemzeti közoktatási stratégia létrehozását.

Budapest, 2003. május

Gimnáziumok Országos Szövetsége, Általános Iskolai Igazgatók Országos Szövetsége, Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete, Pedagógusok Szakszervezete, Magyar Közoktatási és Szakképzési Szakszervezet, Magyar Nevelők és Tanárok Egyesülete, Kollégiumi Szövetség

Forrás: www.gosz.hu

Mindhalálíg zene

Hangszobrázok

Kísérleti elektronika, zajzene. Ez a két fogalom többségünk számára nem sokat mond. Ilyen zenét nem hallhatunk se rádióban, se tévében, nem örjönghetünk rá diszkókban, klubokban, füstös rockpincékben. Talán csak egy-két kortás zenei rendezvényen találkozhatunk vele, néhanapján egy-egy zeneileg különösen nyitott kulturális alapítványnak köszönhetően.

Mégis miről szól ez a zene? Csupán zajokról, zörejelekről, elnyúló sziszegésekről, kattogásokról, csupa elektronikus úton gerjesztett hangokról. Természetesen alkotója válogatja a hangzást, mégis többségükre jellemzők az előbb felsorolt hangok. Sokunk számára elég bizarrnak tűnhetnek ezek az elemek, csupán förtelmes zajokra gondolunk, amelyek idegesítően hatnak az emberre. John Cage *Az experimentális zene* (1957) című tanulmányában a következőket írta: „Ezeknek az eszközöknek a segítségével egy totális hangtér jöhet létre, melynek határait csak az emberi fül szabja meg (...) a teljes hangtér bármely pontjának hangja elmozdulhat, hogy bármely más pont hangjává váljék. Ezek a lehetőségek csak akkor jelentenek előnyt, ha az ember képes radikálisan megváltoztatni muzikális beidegződéseit.

És valóban, első hallásra a laikus fül számára szokatlannak, elképesztően embertelennek hatnak ezek a zenék. Pedig nem azok. Csupán alkotóik az elektronikus zene legapróbb összetevőit használják műveik elkészítése során. Szinte fontosabbá válnak a zenét alkotó elemek, mint a kiforrott egész. „A stúdióban eltöltött idő nagy része azzal telik, hogy hangokat csinálunk. Lehet, hogy csak két órát töltünk egy darab felvételével, de két hét is beletelik, míg megtaláljuk hozzá a hangokat”

Az előbbi kijelentés a műfaj egyik legérdekesebb formációjától, a *Pan Sonic*tól ered. Ez a „zenekar” két finn zenészt takar: Ilp

Väisänen és Mika Vainio. *Pan Sonic* hangzása mesterien kidolgozott, abszolút improvizáción alapuló zajzene. Elmondásuk szerint alkotásaik minden különösebb elgondolás nélkül születnek. Csupán beülnek a stúdiójukba, és elkezdik tekergetni a berendezéseiket. Különleges, izgalmas, teljes mértékben élvezhető hangok születnek a *Pan Sonic* keze alatt. Minden egyes albumuk egy-egy utazás az ismeretlenül ismeretlenebb hangképek világába.

Hasonló vonalon mozog a német *Oval*. Rendkívül rideg, elektronikus alapokon gyönyörű melódiák, dallamok folydogálnak. Vagy az osztrák *Christian Fennesz*, aki az *Endless Summer* című albumával egészen új kapukat nyitott meg a kísérleti elektronikus zene világában.

És nehogy azt higgyük, hogy az ilyenfajta zenék csak totál elborult elmék számára lettek kitalálva, és hogy népszerűségük szinte egyetlen a nullával. Az angol *Richard D. James*, *Aphex Twin* néven elképesztő hírnévre tett szert underground körökben. Albumai egyszerű álomképektől (*Selected ambient works I-II*) egészen bonyolult (*druqs*) vagy egészen mesészerű (*The Richard D. James album*) hangzásig terjednek. Vagy ott van a szintén angol *Autechre*. Hangzásvilága a jövőt idézi. Egy szintetikus ember-gép kapcsolatú jövőt. Melankolikus, lírai vonalon mozog a *Boards of Canada*. Szerzeményeik szívbemarkolóak annak ellenére, hogy nélkülözik a mindent elrontó popularitást.

Természetesen ez a világ roppan szerteágazó. Különböző stílusokra lehet tagolni az experimentális hangzást. Ők csupán mindig újat keresnek. A zene határait végletekig kitágítják olyan mértékben, hogy az egy átlag zenehallgató számára szinte elviselhetetlen. Ez így szokott lenni. Az újdonságokat nehezen fogadjuk, különböző sértő jelzőket aggatunk rájuk. Pedig nem rosszak, csak mások, csak újak.

Majzik Tamás 9. a

Linkin Park

Alig van a fiatalok között, aki nem hallott róla. Modern rockegyüttes, melynek zenéjében különféle stílusárnyalatok is megtalálhatók. Kevesebb, mint öt év alatt világhírré tettek szert. Igen, jól gondolod: ez a *Linkin Park*. A mai zenék többsége elfelejti, átalakítja e kifejezésnek az értelmét: élő zene. A legtöbb, populáris zenét űző „mesterek” között alig találunk olyat, aki valóban ért is a zenéhez. A CD-iken hallható számoknál általában csak az énekhang lett élőben fölvéve. A maradék, a háttérzene számítógéppel generált álomvilág. Az esetek többségében nem tudnak egy hangszert se kezelni, kottával pedig a gimnázium padjait koptatva találkoztak utoljára. Nekem nem kell olyan zene, amelyben egy számítógép elektromos jelhalmaza ütöget egy membránra, és az ember zenei műveltsége, képzettsége, zenei érzéke egyre inkább háttérbe szorul! Ha valaki zenét játszik, tudja azt eljátszani gépek nélkül is! Azért van egy-két együttes napjainkban is, mely fontosnak tartja az élő zenét. A *Linkin Park* is valami ilyesmi. Egy kicsit ugyan meg-megspékelik egy kis computervoice-szal zenéjüket, de ezt csak a hatás fokozására teszik. Hat emberből három hivatásosan űzi azt a hangszert, amin játszik. Két gitárossal és egy dobossal. Nagyon értik azt, amit csinálnak. Bámulatos akkordokat, dallamokat tudnak kitalálni, eljátszani. Ehhez a háromhoz hozzáerült egy MC, aki emellett kiváló zongorista is, elismerésre méltó dallamokat tud kitalálni (*In the end*). Egy énekes, aki nem a populáris zene rekedt hangját adja a világnak. Ő tényleg tehetséges, és tehetségét a legjobb helyen kamatoztatja. Mi hiányzik még? Egy joker ember. Leginkább a klasszikus diszkós zene stílusárnyalatát viszi az együttesnek. Rendkívül jól

bánik a bakelitekkel (ajánlom figyelmedbe a *Somewhere I belong* című dal kezdő strach-ét), és szenzációs motívumokat talál ki a számok elejére. Ketten a bandából hivatásos művészek, fő művük a *Hybrid Theory* „katonája”. Hogy mi ez a zene? A húsz éve megszokott nagypapa rock lazább lüktetésétől lényegesen eltér. Mondhatni fölpörgött. A modernizációnak, a fejlődésnek köszönhetően meggyorsult az életünk. Sokkal rövidebbnek érzéleljük, mint apáink. Ezért nem bírják elviselni szüleink a modern zenét. Ők már túl öregek, hogy megszeressék. Mi viszont nem kerülhetjük el az élet pörgését. A *Linkin Park* egy ilyen életnek a problémáit dolgozza föl, muzsikájuk a stresszt enyhíti, a túl nyugodt embert pedig visszazökkenti az élet pörgő kerekébe. A hangszínskála minden hangját megrezzentik, csodálatos hangzást adva át ezzel a hallgatónak. Nagyon jól eltalálták zenéjüket. Első hallásra talán valami heavy metal ugorhat be - de itt többről van szó, mint céltalan bömbölésről. Ez a zene minden emberben hatást vált ki. Senkinek sem közömbös.

Egy kicsit a jövő felé kacsintanak, akik nem szeretik, vélhetően még nem értek meg rá. Nem baj, az idő nekik dolgozik. Hová tart ez az együttes? Nos, a népszerűsége egyre nő. A második albumuk eladási toplistákat döntöget, a *Somewhere I belong* című dal pedig két hónapja a 10 legnépszerűbb klip közé tartozik. Hírnevet, elismerést szereztek a világ minden táján, emberek tömegei hallgatják dalaikat. A *Linkin Park* egy új reményszikra arra, hogy a populáris nyavajákat felül lehet múlni értékes alkotásokkal, nem kell beletörödnünk, hogy a népbuító tömegzene eluralkodik rajtunk.

Kiss Gábor 10. a

Közösséget teremteni

Beszélgetés Urbán József piarista tartományfőnökkel

Mi készítette arra, hogy piarista tanárként találja meg a hivatását?

Sokáig foglalkoztatott az, hogy pap legyek, majd tanár is szerettem volna lenni, volt egy olyan időszak, amikor orvosnak készültem. Sokat gondolkodtam azon, hogy ha nem piarista lennék, akkor lennék-e pap. Valószínűleg akkor inkább tanár lettem volna. Most már talán ezt egy kicsit másképp látom, de ha akkoriban nem léphettem volna be a piarista rendbe, akkor ma mindenképpen inkább tanár lennék. Jelenits

tanár úr, Pogány János, Görbe László, s egy csomó más olyan gimnáziumi tanárom is volt, olyan tanáregyéniségek, akiknek példája vonzó volt.

1991-ben megkezdte működését a szegedi piarista iskola, amely az 1720/21-es hagyományokon kívül szinte a semmiből lett tíz év alatt Szeged egyik legnevesebb gimnáziuma. Nekünk, akik most ide járunk, ez már inkább csak történelem, Igazgató Úr viszont, az intézmény vezetőjeként egyik levezénylője volt ezeknek a változásoknak. Hogyan látja, mennyire volt nehéz, vagy inkább örömteli „új iskolát teremteni”? Mi volt a legnehezebb időszak?

Nekem az eleje volt a legnehezebb, amikor ismeretlen helyre, egy teljesen új helyzetbe csöppentem. Pesten voltam diák és kispap is, és nehezen mozdultam ki abból a közezből. Előtte tíz évet éltem már a rendben, szerzetesek között, és ehhez képest furcsa volt az a helyzet, hogy Szegeden egy új piarista iskola kiépítésében kellett, hogy részt vegyek. Ez nyilván egy pesti betegség, hogy az ember annyira hozzászokik azokhoz a méretekhez, hogy ahhoz képest minden olyan szűkösnek tűnt első látásra. Tényleg a hagyomány volt az, ami legnagyobb segítségünk volt, hiszen a régi öregdiákok közül volt, aki tanított is az új iskolában, volt olyan is – például Kovács Mihály –, aki a régiben és az újban is tanított, illetve azok a rendtársak, akik Kecskemétről Szegedre jöve elindították ezt a folyamatot, szintén hagyományt hoztak ide. Amikor én idekerültem, már érezhettem azt, hogy van ennek az egésznek valami piarista levegője.

Milyen téren fejlődött ez idő alatt leginkább az iskola, mi az, amiben esetleg az új igazgatónak is lesz tennivalója?

Úgy látom, hogy az a legfontosabb feladat, hogy egy közösség alakuljon ki, ami – ha le kellene rajzolni – koncentrikus körökből tevődik össze, a közepében van a szerzetesi közösség és a tanári kar, és ezekhez kapcsolódnak a diákok, szülők, plébánosok, Szeged egyéb közösségei. Nekem az volt a legfontosabb, hogy ez a közösség kialakuljon. És ez egy olyan feladat, amivel folytonosan szembe kell néznie annak, aki vezető, és annak is,

aki tagja ennek a közösségnek, mert a közösségalkotás nem egy olyan dolog, hogy egyszer csak megvan, és akkor letudtuk, hanem azt mindig újra kell teremteni. Ez volt akkor a feladat, és továbbra is ez a legfontosabb, hogy közösséget teremtsünk, hogy jó közösséget teremtsünk.

Milyen célja és jövője van általában a piarista iskoláknak, és különösen a szegedi piarista iskolának?

Az összetartozás-tudatnak a kialakulása elég ritka manapság, atomizált társadalmak vesznek minket körül, ahol egyedül élnek emberek, nincsenek kapcsolataik, és hogyha ennek ellenére itt egy olyan közösség tud kialakulni, amelynek a tagjai úgy érzik, hogy ez egy megtartó közösség, akkor ez mindenképpen előre mutató dolog. Pusztán a közösségalkotás az a cél, amelyért érdemes lennie, nemcsak a szegedi iskolának, hanem a többinek is.

Fontos ezen kívül, hogy mint iskolának leleményesnek, találgékonynak kell lennie, hogy új utakat keressen és találjon a gimnáziumi oktatásban. Én ezek közé az új utak közé sorolom a vállalkozói képzést például, amely egyrészt új kapcsolatokat, másrészt egy egészen másfajta képzési rendet jelent az oktatásban, mint ami jelenleg elfogadott. Hasonlóan érdekes újításokat kell bevezetni.

Sokan emlegetik úgy iskolánkat, mint a „legliberálisabb, konzervatív értékrenddel rendelkező” iskolát. Hogyan található meg a helyes út egy iskola nevelési elveiben?

Ez egy olyasmi kérdés, mint hogy: mi teszi a jó pedagógust? Ezt nagyon nehéz megfogalmazni, mert valami belső arányérzéken múlik, amihez sok minden kell. De még így sem adunk olyan választ, ami leírna egy tanárt, mert ezen belül is sokféle pedagógiai hozzáállás lehet. Meg kell találni az egyensúlyt. Ez vagy sikerül, vagy nem, illetve hol sikerül, hol nem. Az kell hozzá, hogy legyenek valóban alapelvek, meg hagyományok, de ugyanakkor az ember merjen mindig kérdéseket föltenni önmagának, meg ezzel kapcsolatban kérdésekkel szembesülni, és bátran vállalja a konfliktusokat úgy, hogy próbál megoldást találni rájuk.

A piarista tartományfőnöki poszt mindenképpen egy jelentős döntésekkel járó feladatkör. Minek köszönhető az, hogy egy korban, de talán éleltszemléletben is fiatal társukat választották a piarista rend képviselői vezetőjüknek?

A magyar piarista rend egy közösség, egy nem túl nagy közösség, ahol különbözően gondolkodó, de valamiben mégis hasonló emberek élnek. Az indítékok is nagyon személyesek lehetnek egy választáskor, és talán sokkal inkább földhözragadtabbak annál, mint hogy ki milyen idős, vagy mennyire tág az éleltszemlélete. Én szeretnék nyitott lenni, meg lendületes, amennyire tőlem telik.

Hogyan éli meg személyes hitében ezt a feladatot?

Őszinte választ adok. Józanul végiggondolva, az erőmet ismerve, én biztosan nem szavaznék magamra. Ha Isten ezt

Aki azelőtt azt sem tudta, kicsoda Urbán József: Barlay Mónika tanárnő

az előző oldal folytatása

akarja, biztosan ad elég erőt a feladathoz. Biztos az, hogy a Vele való kapcsolatomat ez az új helyzet megváltoztatja.

Mennyiben látja e kinevezés birtokában beteljesülni azt a célt, ami annak idején a piarista rendbe vezetett?

Nekem olyan terveim nem voltak, hogy vezető szerephez jussak. Nem is gondolhattam akkor, hiszen csak két iskola volt. Szóba se jött az, hogy igazgató legyek, arra meg pláne nem is gondoltam, hogy tartományfőnök leszek. Elégge váratlanul értek ezek a változások az életemben. Az is, hogy Szegedre kerültem, teljesen váratlan volt, az is, hogy igazgató lettem, meg most ez is.

Milyen tervei vannak tartományfőnökként?

Az történt a mi rendtartományunkkal az elmúlt tíz évben, hogy sokszorosára növekedett az intézményrendszerünk, a rendtagok száma viszont nem nőtt. Nem lettünk kevesebben – hiszen megfelelő számú fiatal jelentkezik évről évre piarista szerzetesnek, azonban több iskolánk van országszerte. Fontos, hogy ezek gazdálkodása áttekinthetőbb, logikusabb legyen. Ennél szívesebben intézném én a másik ránk váró feladatot, a szerzetesekkel, a rendet segítő, és a hozzánk, a rendhez kapcsolódó közösségekkel való kapcsolattartást.

Amióta kiderült, hogy Igazgató Urat tartományfőnökké választották, azóta folynak a találgatások és a pletykák az új igazgató személyét illetően. Van-e már konkrét jelölt a posztra, vagy, ha nincs, milyennek kell lennie egy jó iskolaigazgatónak?

Nem szeretnék tulajdonságokat felsorolni, hiszen ezzel programot adnék az új igazgatónak, ami nem célokom. Bízom abban, hogy ő megtalálja a megfelelő utat.

Akkor arra lennék kíváncsi, hogy Igazgató Úr kinevezése után milyen irányelvek vezették az intézmény vezetésében?

Amikor kineveztek a szegedi iskola igazgatójának, megpróbáltam ugyanolyan maradni, mint azelőtt voltam, s úgy gondoltam, ez sikerült is. Hiszek abban, hogy minden problémára meg lehet találni a jó megoldást. Azután, ha egy kicsit továbbgondolja az ember, lehet találni egy még jobbat, és végül a legjobbat. Azt gondolom, a szegedi piárba olyan igazgató kell, aki képes megtalálni a jó megoldásokat minden esetben, aki tovább tudja építeni a kialakított kapcsolatokat.

Szülők, családtagok, barátok, ismerősök mennyire állnak egy ilyen kinevezés után az ember mellett?

Én azokat a reakciókat fogadtam a legszívesebben, amelyekben volt egy kis megdöbbenés. Sokan gratuláltak, személyesen, telefonon, e-mailben, ezek közül talán azok voltak a legősztöbbek, amelyekből meglepettség és döbbenet sugárzott.

Vincze Máté 11. c

Tudomásom szerint tanárnő egy matematikai formula segítségével egy teljesen új eljárást vezetett be a műholdképek felhasználása terén.

Az enyhe túlzás, hogy teljesen új eljárás lett volna a műholdak felhasználása terén. Újnak számított, mikor az űrfelvételeket a földrajztudomány használni kezdte. Amit én csináltam, az csak annyi, hogy a talajerózió vizsgálatra alkalmaztam egy olyan összefüggést, amit addig még nem alkalmaztak. A talajerózió-kutatásban új volt, de nem a műholdak felhasználásában. Egy olyan távérzékelési módszerrel kísértem meg kimutatni a potenciálisan erőzóna-területeket, melyre a szakmai körök is érdeklődést mutattak. Akkoriban még nagyon gyerekcipőben járt a távérzékelés módszerének megbízható felhasználása. Kétkedés fogadott minden új eredményt, nagyon szigorú ellenőrzés és bizonyítás kellett ahhoz, hogy a tudomány egy új összefüggést elfogadjon. A talajerózió vizsgálatának hagyományos módját kiválasztottam (ehhez sok talicskával ki kell menni a terepre, ott méréseket végezni, egy pár száz talajmintát elvinni egy laborba, ott szöszmötölni vele hetekig, majd íróasztalhoz ülni és pár hetes számolás után megmondani az eredményt) és be kellett bizonyítanom, hogy a LANDSAT űrfelvételek speciális felhasználásával megkaphatjuk ugyanezt az eredményt gyorsabban, pontosabban és előrejelezhetően a veszélyes területekre nézve. Ez a bizonyítás nagyon hosszú eljárás, mikor eljöttem az egyetemről, még folyamatban volt, mára már befejeződött és hála Istennek, megállja a helyét.

Tanárnő életében milyen változásokat hozott ez a felfedezés?

Nem nevezném felfedezésnek. Hogy mi változott az életemben? Rengeteget dolgoztam és nagy karrier állt előttem, sok – a szakmában híres professzor – hívott, menjek hozzá dolgozni külföldre. Azonban nem mentem, otthagytam az egyetemet és a kutatást, és másfelé fordultam.

Hallomásból tudom, hogy utazásai alatt sem maradt tétlen: sokat filmezett külföldön. Elmondaná nagy vonalakban, milyen helyeken járt?

Tényleg sokfelé jártam, ezen utazások egy része hobbi, más része tudományos tevékenység volt. Európában Görög-, Spanyolországot és Portugáliát leszámítva mindenhol jártam. Sokfelé filmeztem, fotóztam (filmezni nem szeretek, de a fotózás sajnos szenvedélyem). Legkomolyabb munkám Izlandon készült. Az első magyar Izland expedíció tagjaként, operatőrként is jelen voltam (ott utáltam meg a filmezést). Ennek eredménye egy film lett, amit a Magyar Televízió már többször bemutatott. Persze amatőr felvételekkel nem könnyű jó minőséget produkálni, azonban Izland annyi szépséget rejt magában, hogy egy béna amatőr munkája is gyönyörű lesz (persze sok hibával).

Hogy került tanárnő épp a szegedi piaristákhoz?

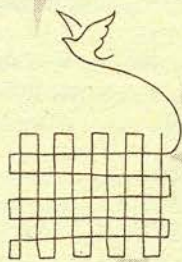
Pontosan magam sem tudom. 2000. augusztus 25-én (pénteken) 12.47-kor Budapesten felhívott Urbán József igazgató úr, hogy adjak azonnal választ, megyek-e tanítani 28-ától az általa vezetett piarista gimnáziumba. (Addig életemben nem hallottam a fent nevezett személyről – nem úgy a híres SZEPI-ről). Édesanyám temetésének kezdete előtt 40 perccel hangzott el a kérdés. Gondolom sejtett, hogy egy értelmes szó nem jött ki a számon, nem hogy egy normális mondat. Igazgató úrnak azonban gyors és egyértelmű válaszra volt szüksége, erre én képtelen voltam, így el kellett mondanom, hogy nekem most temetésre kell indulnom, és ha cigánygyerekek potyognak az égből, sem tudok neki most válaszolni... Aztán augusztus 28-án elkezdtem tanítani a gimnáziumban.

Fodor Antal 10.a

Lelkesen

A jó és a rossz
örök harcban állnak érted.
Ha azonban
átadod magad Istennek,
Szent Lelke által
Ő győzi le benned
a rosszat
a szívedben lakó jó
erejével.

Ha a hétköznapi gondjai
behálózta is az életed,
ha nincs már lehetőség, hogy
a körülményeiden változtass,
mégsem vagy fogoly.
A lelked szabad,
– s a lázító kényszeren túllépve –
hatalmadban áll önként is elfogadni,
amit a sors adott.
Nincs olyan börtön,
amelyből lelked az égig ne érne.

Életed:
szeretet-üzenet,
melyet Szent Lelkével ír
az Isten.
Bár csak eljutna
a címzettekhez!
Ne maradj
borítékba zárt levél!

A szünidőben

Vakáció! Micsoda bűvös szó! Vége a tanításnak, itt a szabadság!
És te mire használod fel szabadságodat?
Egyedül vagy az élet kormányrúdjánál!
Igen, és éppen azért még inkább légy ura gondolataidnak, vágyaidnak, cselekedeteidnek!
Az üdülésben, barátkozásban is csak azt válaszd, ami főlemel!
Csak ott állapodj meg, ahol az örömök is tiszták számodra!
Ne engedd magad másnak hálójába keríteni! Légy a magad irányítója!
Indulj ennek a szünetnek vasakarattal,
megőrizve mindig a leglényegesebbet: a barátságot Krisztussal!

Könyörgés szünidőben

- Az olyan szünidőtől, amely elpuhítja az embert, amely henyelésben telik, s amelyből az értelemnek és a szívnek semmi haszna sem származik...
ments meg minket, Urunk!
- Attól a naptól, amely nem imádsággal kezdődik, s amely Istentől távol végződik...
- A lustálkodástól, késői felkeléstől, amely a rosszra való hajlandóságnak kedvez...
- A léha szórakozástól, amely gyengíti önuralmunkat, és fogékonyabbá tesz a bűn iránt...
- A felelőtlen erkölcsű fiúktól, lányoktól, akik konkolyt akarnak hinteni lelkünkbe...
- A pénz könnyelmű elszórásától, amelyet nem is én kerestem meg...
- A kétértelmű beszédétől, amelyből hiányzik a szerelem iránt a tisztelet...
- Minden meggondolatlanságtól, laza erkölcsötől, amely minket és másokat is rosszra, kísértésbe vihet...
- A felelőség elől való meneküléstől...
- Attól a veszélytől, hogy elfelejtünk...
- Hogy lelkünk szüntelenül Krisztus békéjének örvendjen...
kérünk téged, hallgass meg minket!
- Hogy mindig nyugodtan és tiszta tekintettel nézhessünk az emberek szemébe...
- Hogy szánkából csak tiszta beszéd, bátorító szó hangozzék...
- Hogy lépéseink biztosak, utaink mindig egyenesek, határozottak legyenek...
- Hogy kezünket mindig szívesen nyújtjuk, ha adni, segíteni kell...
- Hogy szívünket kitarjuk, s az emberek szükségét mindig megérezzük...
- Hogy értelmünk éber és friss legyen az igazság – és csak az igazság – befogadására...
- Hogy akaratunk mindig afelé vezesse gondolatainkat, szavainkat, tetteinket, ami főlemel...

Uram, oly boldog vagyok, hogy most vakáció van!
Sokat várok tőle: sok örömet, sok pihenést!
Engedd, hogy észrevegyem, meglássam a világ szépségeit!
Add, hogy meghalljam hívásodat!
Tölts el a te örömmel,
engedj minél többet ízlelni világod csodálatos ragyogásából és gazdagságából!
Vigyázz reám minden utamon, hogy a szünet végén újult erővel térhessek vissza!
Amen.

L.J. Suenes bíboros

IMÁDSÁG

Adj nekünk, Uram,
látó szemet, szerető szívet
és mély lélegzetet.

Amikor látó szemet kérünk tőled,
ezért könyörgünk:
add nekünk a Te szemedet,
hogymint Te, úgy lássuk a világot,
az embereket és történelmüket,
és a magunk élete történetét.

Add, hogy napról napra, óráról órára
olyanok legyünk, amilyennek elgondoltál.
Tégy bennünket lassan-lassan azzá,
amire teremtettél.

Add, hogy a Te tekintetteddel lássunk,
a Te szemszögéből.
Tégy készsége szavad iránt,
mely megvilágosít
és átfurmál minden életet.

Adj nekünk szerető szívet,
húsból valót, ne kőszívet,
hogymint szeressünk Istent és embert.

Add nekünk a saját Szívedet,
hogymint igazán szeressünk,
megfelelkezve önmagunkról.

Kell, hogy a Te szívedet ültess belénk
a miénk helyébe,
melynek verése olyan kihagyó,
amikor másokról van szó.
Uram, Te szeress általunk!

Add nekünk szívedet,
hogymint szeressük Atyánkat,
add nekünk szívedet,
hogymint szeressünk Anyánkat, Máriát,
add nekünk szívedet,
hogymint szeressük testvéreidat,
akik nekünk is testvéreink,
hogymint szeressük már idele
azokat, akik megelöztek az égben
– őket bizony könnyebb szeretni –;

azokat is szeressük,
akik itt vannak mellettünk a földön,
és meg is löknek néha,
tudva vagy öntudatlanul.

És adj lélegzetet,
hogymint ne fulladjunk ki az úton,
hogymint tudónk állandóan tele legyen oxigén-
nel,
tisztá levegővel.

Hogymint segítsük egymást előre a holnap felé,
hátra nem tekintve,
nem méríckélve, mibe kerül.

Lélegzetet, mindazzal szembenézni,
amit az emberek – tehát Te –
várnak, vársz tőlünk.
Lélegzetet mindig újra remélni,
mintha ma reggel kezdődne az élet,
remélni a viharos tengeren is,
mert Te jelen vagy
és megígérted, hogymint velünk maradsz.

Magunkban hordva az emberek minden
reményét
és minden szenvedését.

Adj lélegzetet, vagy inkább a Te lehele-
det:
azt, akit elküldöttél az Atyától;
Lelkedet, aki ott fú, ahol akar.
Viharban, forgószeleiben,
vagy lágy szellőben,
amikor hívsz, hogymint kövessük sugallatai-
dat.

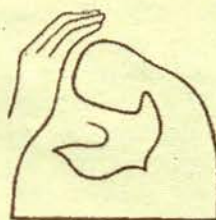
Add nekünk a Te leheletedet,
hogymint lehelje belénk a mélységek imáját,
amely Belőled száll fel bennünk,
dicsőséges visszatérte hívogatja,
s Istenteljesse után kívánczik.

Uram, szükségem van a Te szemedre,
adj nekem eleven hitet.
Szükségem van a Te szívedre,
adj mindent elbíró szeretetet.
Szükségem van a Te leheletedre,
add meg nekem a Te reményedet,
magamnak és Egyháznak.

Hogymint az Egyház legyen ma
bizonyosságtétel a világnak,
és hogymint ez a világ
fölsímerje a keresztényeket
ragyogó, derűs tekintetükről,
szívük melegéről,
és törhetetlen optimizmusukról,
amely örvendező reményük
rejtett, változhatatlan forrásából fakad.

A francia *souffle* egyaránt jelent lélegzetet,
szelet, leheletet. Magyarul ez sajnos nem utá-
nozható. (Ford.)

Lelkesen

Áldjon meg téged az Úr,
és árasza szívedbe
szeretetének minden gazdagságát,
hogymint Szentlelkével eltelve
a béke és a kiengesztelődés eszköze legyél!

Lendülj át
régi éned körülatain,
s a Lélek által megújulva válj jellé!
Szeress, hogymint élj,
élj, hogymint szerethessenek!

Ha engeded, hogymint
életed hajóját
a Szentlélek lendítse előre,
akkor megtapasztalhatod,
mit jelent
a szeretet sodrában élni.

Újdonságaink

SZEPI-VIDEO: Tovább bővült bibliai témájú játékfilmjeink gyűjteménye: nemzetközi (amerikai-olasz-német) monstre összefogásban készült a *Jeremiás, a próféta* (1988). Humorból nem elég: egy kis európai városállam hadat üzen az USA-nak. Az eseményeket az *Órdító egér* c. filmben követhetjük (1959). *Peter Sellers* három szerepben is sziporkázik!

*Steven Spielberg*től nem váratlan, hogy történelmi témához nyúl: *Amistad* (1997) c. filmje igaz történetet dolgoz fel: Az afrikaiak elfoglalják elbrálóik hajóját, és megpróbálnak visszatérni szeretett szülőföldjükre. Amikor a hajót, a La Amistadot elkapják, a foglyokat az Egyesült Államokba viszik, ahol a börtönben várják sorsukat, és a vád ellenük: emberölés. Lenyűgöző csata bontakozik ki, mely felkelti az egész nemzet figyelmét, és alapjaiban rengeti meg az amerikai igazságszolgáltatást. De a vádlott férfiak és nők számára a harc az emberiség legalapvetőbb jogáért folyik – a szabadságért. (*Oscar-díj:* 1998) A film zeneszerzője az ismert *John Williams*.

Tovább bővült a Shakespeare témák átdolgozásának sora: a *III. Richárd* (1995) c. királydrámája a XX. század harmincas éveibe lett áthelyezve, abba a korba, amikor Európát a faszizmus réme fenyegette...

Lapzárta után kaptuk meg a régenvárt *Richard Attenborough GANDHI* (1982) c. filmjét DVD-re átirva – a pesti házfőnök atya jóvoltából...

SZEPI-HANGARCHIVUM: Mélymagyar anyagunk szépen bővült: a Bocskai Színpad műsora irodalmi csemegéket is rejt magában (*IGAZSÁGOT MAGYARORSZÁGNAK*). Az *Ifjú Magyarok Egyesülete* és a *Magozott Cseresznye* irredenta dalokból állította össze az igen kemény hangzású válogatást. Megszereztük *Tolcsvay Béla TRILÓGIÁ*-ját: Szép szerelmem, Magyarország. (*Napfényfia - Rijjadóleány - Csillaglány*)

Izgalmas klasszikus válogatás a *Reader's Digest - 150 BEST-LOVED MELODIES BOX*-a: hat CD-n a világ zeneirodalmának 150 slágerét állították össze. Évek óta pályázzunk rá: nemcsak hallgatni kellemes, hanem érdekes, hogy melyek azok a dalok, amiket a világ zeneszerető közönsége fürdés közben akár füttyülni is tud...

Egy német barátunk segítségével sikerült beszerezni *Isao TOMITA* leghíresebb alkotását – CD-n. A *Sztravinszkij* művet eredetiben eltáncolva a minap láthattuk a Színházban. (*FIREBIRD - Electronically created by ISAO TOMITA*)

Az angolszász nyelvterület 'Sillye Jenője' *John Michael Talbot*: megzenésített klasszikus imáit, vallásos dalait tőlünk nyugatabbra és a tengeren túl mindenütt ismerik és szeretik. Érdemes vele neked is megismerkedni! (*Collection CD 1-2, Cave of the Heart, stb.*)

SZEPI-KÖNYVTÁR (legfrissebb beszerzéseink): *Száraz Péter - Jakab György*: Ember és környezete I.; *Tandi Lajos* szerk.: Szegedi építészek; *Tóth Attila* szerk.: Szegedi szobrászok; *Reményik Sándor*: Hátrahagyott versek; *Frankl, Viktor E.*: A tudatlan Isten : Pszichoterápia és vallás; *Kast, Verena*: Férfi és nő a mesében : Lélektani értelmezések; *Wohl, Louis de*: Julianus, a hítelegyotott császár; *Gyűrű Géza*: Mit üzen Isten? : Elmékedések a vasárnapi olvasmányról, szentleckékről és evangéliumról, gondolatébresztő kérdésekkel : B év; *Smend, Rudolf*: Keresztény prédikációk az Ószövetségről; *Benkő Antal - Szentmártoni Mihály*: A gyógyító Jézus nyomában : A lelki élet lélektanához; *Vanier, Jean*: Depresszió...; *Gyökössy Endre*: Nem lehet elég korán kezdeni...; *Papp Lajos*: Jöjjön el a te országod...; *Sanders, Oswald J.*: Lelki vezetés : Alapelvek és módszerek minden kereszténynek; *Dobson, James*: Fiúk nevelése; *Szentmihályi Szabó Péter*: Az erősek gyöngege; *Gyökössy Endre*: Nagy kérdések - őszinte válaszok; *Saresberiensis, Ioannes (Salisburyi János)*: Metalogicon; *Erdő Péter*: Hivatalok és közfunkciók az egyházban; *Grün, Anselm*: Éld a Húsvét örömét : 50 elmékedés; *Jancsó Imre*: Isten az élő valóság : Mit tanít Istenről a Katolikus Egyház Katekizmusa?; *Cantalamesa, Raniero*: Mária, az egyház tükre; *Perruchot, Henri*: La vie de Toulouse-Lautrec ; *Balzac, de H.*: Physiologie du Mariage : ou méditations de Philosophie éclectique; *Daudet, Alphonse*: Les Femmes d'Artistes; *Mese a számár-emberről* : Magyar írók zsidó novellái; *Finland* : Land of Music and Nature

Szegheő József - Bujdosó Hajnalka

Catullushoz

Üdvöz légy, ki Catullus névre hallgatsz
Olvastam verebet te hogy sirattál,
Hogy versed ki-ki most imádja
Ám most rátérek okára mért írok most
Megmondom: kritikát kell tennem itten.
Kérdem, hendecasyllabusba mért írsz?
Rossz olvasni ilyen, na és egyébként
Látod, bármikor bárki ír hasonlót.
Már-már látom a csöpp-kicsiny madárkát.
Csakhogy más oka van részleteknek:
Érződök, te szeretnél, ott csipeg-csipogni,
S irigyled, hogy e kismadár a központ.
Szummázva, rövid alkotásod nem rossz,
Hisz itt van hármasság, nevek és egész is

Bara László 10. a

Catullus latin nyelven íródott művére

Babits Mihály:

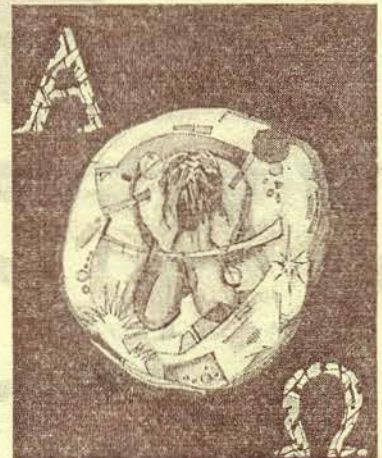
A lírikus epilógja

Csak én bírok versemnek hőse lenni,
első s utolsó mindenik dalomban:
a mindenséget vágyom versbe venni,
de még tovább magamnál nem jutottam.

S már azt hiszem: nincs rajtam kívül semmi,
de hogyha van is, Isten tudja hogy' van?
Vak dióként dióban zárva lenni
s törésre várni beh megundorodtam.

Büvös körömből nincs mód kitörni.
Csak nyílám szökhethet rajta át: a vágy -
de jól tudom, vágyam sejtése csalfa.

Én maradok : magam számára börtön,
mert én vagyok az alany és a tárgy,
jaj én vagyok az ómega s az alfa

Cseh Renátó 11.c illusztrációja

Nemzeti drámánk a filmvászonon

Hatalmas várakozással tekintetem a legújabb magyar történelmi filmre, a Bánk bánra. Nem hagyományos történelmi film ez, hanem operafilm, ami azt jelenti, hogy a filmnek az opera szövege és jelenetei szolgálnak alapul. Nem csoda, hogy mindeddig nemigen talákoztunk hasonló magyar produkcióval, hiszen egy opera profi módon történő megfilmesítése nem könnyű dolog. Nem könnyű dolog, még akkor sem, ha olyan nevek szerepelnek a készítőik között, mint a világhíres, Oscar-díjas (piarista öregdiák) Zsigmond Vilmos, Rost Andrea, Marton Éva és a Szegedi Nemzeti Színház színművésze, Réti Attila.

A film bemutatóját rengeteg vádaskodás, rosszindulatú híresztelés előzte meg. A rossz nyelvek neheztelték, hogy az Orbán-kormány 645 millió forinttal támogatta a film elkészültét, háttérbe szorítva a többi magyar filmet, hogy a gyártó a volt kormányfő érdekeltségi körébe tartozik, hogy a rendező, Káel Csaba Orbán Viktor személyes filmezője és „rendszerének” kiszolgálója, élvezője. Baj volt az is, hogy a bemutató késett, baj volt az is, hogy az Uránia Filmszínházban félig üres volt a nézőtér a bemutatón. Nem volt szándékomban a politikát is idekeverni, de sajnos manapság sokan fáradoznak azon, hogy a politikát összemossák a művészetel.

Szóval ott tartottam, hogy nagy várakozással tekintetem a film elé. Megkönnyebbülve nyugtáztam, hogy a filmet föliratozták, ami élvezhetőbbé tette, mert az ének szövegét nem mindig lehetett tisztán

érteni. Korhűek és tetszetősek voltak a jelmezek, a szereplők karakteresek, (különösen Ottó, Biberach és Gertrudis). A nagyrészt eredeti miliőt idéző helyszíneken (Ják, Ócsa, Esztergom, Budapest, Bélapátfalva, Visegrád) forgatott filmben úgyes keltették életre a XII. századi, ma már csak romos vár- és templombelsőket s az udvari mulatságokat. A tűz körüli tánc zenéjét kissé elnyomta a vigadozás hangzavara, egyébként mindig érvényesült Erkel Ferenc fantasztikus zenéje. Hatásos a jelenetek közti elsötétüléskivilágosodás. Kiemelkedő volt a kerengőbeli jelenet, amikor Ottó Melindát próbálja elcsábítani; a megbecstelenített asszony és Bánk duettje; mikor a szegény Tiborc a földről fölveszi a kenyeret és megcsókolja azt; izgalmas és látványos a királyné és Bánk veszekedése; a nagyszerűen megalkotott vihar-jelenet (bár az örvény, ami Melindát és a kisgyermeket elnyeli, kissé mesterkéltné, erőltetett); és mélyen megrázó a temetés. Külön tetszett, hogy a királyné egy fészületbe rejtett törrel akarta leszúrni a nádort. Számomra a pökhendi, magamutogató vallásosság képe jelenik meg, ennek megtestesítője Gertrudis és udvara.

Összességében úgy gondolom, a rengeteg munka és fáradozás, a sok befektetett energia és pénz, áldozat meghozta gyümölcsét. A Bánk bán nagyszerű film, melyben egyszerre kiemelkedő a zene, a színészi alakítás és a rendezés. Azt hiszem, még a zenét, operát különösebben, vagy egyáltalán nem kedvelők számára is élvezetes a film. Megjegyezném, hogy az ősbemutató kevés számú nézője nem a filmet minősíti, hanem a magyar társadalmat. Azt a XXI. századi magyar társadalmat, amely szégyenszemre arra nem képes, hogy elfáradjon a moziba és megnézen egy filmet, ami nemzeti irodalmunk büszkesége, történelmünk része, magyarságunk egyik alapköve. Helyette megnézi az amerikai akció- és szexfilmeket. Igen, ezért kell megnéznünk a Bánk bán, ezért kell megnéznünk egy (kevésbé sikeres) *Sacra Coroná-t*, és ezért kell megnéznünk egy *Hídembert*. Mert kultúránk része. Mert érték. Elmúltak azok az idők, amikor tilos volt ilyen „lázító jellegű” filmeket forgatni. Miért hadakoznak ellene mégis sokan? Miért nem tudnak együtt örülni velünk, akiknek fontos ez a film? Velünk, akik azt mondhatjuk: gratulálunk, Bánk bán!

Király András 12. a

A celli búcsú

Mélységes erdők mélyén át
Magányos út vezet,
Az úton egy szegény, erőtlén
Asszonyka lépeget.

Gonosz hely rabló nép tanyája.
Az est is éjre vál'-
„Megállj!” – hangzik a sűrűségből,
S a sápadt nő, megáll.

Kibuknak nyolcan is s előlép
A rabló nép ura:
„Hová ballagsz te sápadt asszony?”
„A celli búcsúra.”

„S mit vissz' a celli Máriának?
Mutasd a kincseket!”
„Oh nem viszek én semmit néki,
Csak tiszta szívemet.”

Fogják, motozzák: mindhiába!
Szegénynek: semmije!
„Elő, elő hát a szívet, hogy
Igazán hadd vigye!”

S melléből, éles gyilkos késsel
Kitépik a szívet,
Aztán kötényébe dobják:
„Most indulj és – vigyed!”

S az asszony – oh csodák csodája –
Nem hull a földre, nem:
Köténykéjét kezébe fogva
Megindul csendesén.

Arcán a holtak sárgasága
Ruhája tiszta vér,
Az égen hajnal pírja reszket,
Amikor célhoz ér.

De hallaga, mi zsbong a légben?
Hang, milliónyi hang.
Cellben magától megszólamlík
Leng, kong a sok harang.

A pap miséjét abbahagyja,
Fölkelnek a hívek,
Mindenkit egy érzés ragad meg,
Mindenki megy, siet.

S égő gyertyákkal, szent zászlókkal
Tódulnak kifelé –
Ki szívet hozza Máriának:
A véres nő elé....

Könnyel fogadják, védve hozzák
Az úr házába őt,
Hol végre összerogy szegényke
A drága Szűz előtt.

S a Szűzanyának márványszobra
Az oltárról lelép,
Kezébe veszi, halk fohász között
A jó asszony szívet.

S míg könnytől, vértől ázva-fázva
Félholtan fekszik ott:
Ím, mellén forradás sem látszik
S belül a szív dobog.

Az ámulattól, a csodától
Meghatva áll a nép.
Ragyogó díszbe öltözködve
Új pap mond új misét.

És szinte föl az égig harsog
A hálaadó ima:
„Hozsánna néked, Isten anyja,
Áldott szűz Mária!”

Endrődi Sándor családi ereklyeként őrzött versét
közreadja: Mihálffy László 8.a

Szegedi piarista diákok az olimpiai játékok történetében

A XX. század szegedi sportéletének kiemelkedő egyénisége, minden idők egyik legnagyobb úszója 1911. április 23-án született Szegeden. Nagypapja – Dr. Wanie Vencel – Cs. és Kir. állatorvos, édesapja – Dr. Wanie Rezső – Kir. Tanácsvezető bíró, testvére a szintén kiváló olimpikon, versenyző Wanie Rezső, kiról lapunk második számában közöltünk írást.

1922-től 1930-ig járt a Piarista Gimnáziumba. Osztályfőnöke Szűcs János piarista, testnevelő tanára. Pesti Lajos volt. Iskolai tanulmányai során, amint az kiderül az iskolai értesítőkből és az érettségi bizonyítványból, nem jeleskedett a tudományokban, aminek előbb osztályismétlés, majd közepes érdemjegyek lettek az eredményei. Igen korán felfigyeltek atletikus alkatára (közel 195 cm magas volt), kiváló ügyességére, robbanékonyására.

Gimnáziumi éveiben végig az iskolai atlétacsapat meghatározó sportolója volt. Nélküle elképzelhetetlen volt a piarista 4x100-as és 400-as váltó. Számolatlanul nyerte az iskolai és a középiskolások atlétikai versenyeit távolugrásban, súlylökésben, gerelyhajításban és ötsugrásban. 100 m-en 11.80-at tudott futni. Tizenegy évesen már indították úszóversenyeken. 1926 és 1929 között győz minden középiskolai (KISOSZ, majd KISOK) bajnokság 100 méteres gyorsúszó számában. 1927-ben és 28-ban 400 méteres gyorsúszó is első. A Szegedi

Úszó Egylet tagja, a Piarista Gimnázium évtizedekig egyetlen tanulója, aki engedéllyel külső egyesületben sportolhatott.

Úszás mellett kiválóan vízipólózott is a Torontál-téri SZÜE-ban. Amikor szabadidejük volt, akkor kedvtelésből beálltak edzés végén a kétkapus játékba. 1926 és 1933 között huszonegyszer szerepel a magyar úszóválogatottban, előbb Halmay Zoltán, majd 1929-től Kugler Sándor szövetségi kapitányok irányítása alatt. A négyszer 200 méteres gyorsváltóval az 1926-os budapesti Európa bajnokságon második (ekkor még csak 15 éves), 1927-ben, Bolognában harmadik. Élete első olimpiáján 1928-ban, Amszterdamban negyedik helyezést ért el a váltóval (Wanie András, Szigriz Géza, Wanie Rezső, Bárány István).

Egyetlen diákja az iskolánknak, aki tanulmányai alatt, tizedik osztályos tanulólként részt vett a nyári olimpiai játékokon. 1929. szeptember 29-én a szegedi sportuszoda megnyitóján, melyet Hajós Alfréd első olimpiai bajnokunk tervezett, szintén rajtköre állt. 1930-ban SZÜE 4x200 méteres váltójával országos bajnokságot nyer. Tagja az 1930-ban Európa-csúcsot (9:30,6) úszó csapatnak.

A végtelenül bohém és rendkívül jó humorral megáldott diák igen gyakran a szegedi ifjak közkedvelt figurája, a piarista diákok tréfamestere. Nagymestere volt a tanári „günynevek” gyártásának. A Tisza átúszása, a hidról történt leugrása mára már legendává váltak. A két világháború közötti időszak legnagyobb Európa-bajnoki sikerét 1931-ben, Párizsban érte el a magyar úszósport a bajnoki cím megszerzésével 4x200 m-en, melynek Wanie András volt a kezdőembere. Még ebben az esztendőben Budapesten a 400 méteres gyorsúszásban ötödik. Az 1932-es, Los Angeles-i olimpián harmadik helyezett 4x200 méteres váltó tagja és kezdőembere (Wanie András, Szabados László, Székely András, Bárány István). 100 m-es gyorsúszásban 1:02,8-as eredményével a 2. előselejtezőben 4. helyen végzett, és ezzel az eredményével kiesett a további küzdelmekből. Az 1933-as torinói főiskolai világbajnokságon győztes 4x200 méteres gyorsváltó és vízilabda csapat tagja, 100 méteres gyorsúszásban harmadik, 50 méteren negyedik. 1940 és 1943 között a Magyar Úszó Szövetség kapitánya.

A szegedi Ferenc József Tudomány-

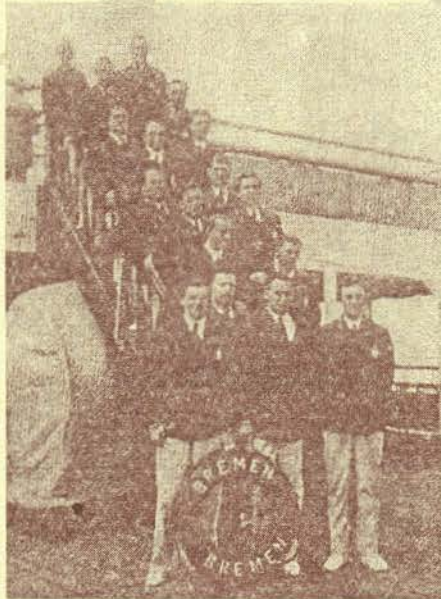

egyetemen 1934-ben avatják államtudományi doktorrá. Földművelésügyi miniszteri osztálytanácsosként és mezőgazdasági szakértőként kezdett dolgozni Budapesten. Az 1956-os forradalom után családjával kivándorolt az Egyesült Államokba, és Sacramento-ban (USA, Kalifornia állam) telepedett le feleségével, leányával és fiával. Az államokban mezőgazdasági szakemberként dolgozott nyugdíjazásáig. Idősebb korára is aktívan úszott (saját medencéjében), feleségével esténként nagyokat sétált, az egészséges életmódnak volt fáradhatatlan harcosa. Fia később Kanadában lett új hazára és alapított családot Torontóban. Szeged város felejthetetlen sportolója 1976. november 12-én hajnali fél kettőkor hunyt el otthonában. Az orvosok szívnagyobbodást és meszesedést állapítottak meg nála. Elhamvasztása után az urnáját sokáig felesége őrizte Sacramento-ban, majd Olga Wanie (Erdélyi származású, a város kiemelkedő tudású balett táncosa volt), halála után András nevű gyermekük hazaszállította Szegedre. 1995. szeptember 11-én a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra a belvárosi temető I/4-85-ös parcellájába.

Végezetül álljon itt egy rövid idézet, melyet 1965. május 3-án írt barátjának, Lehoczky Károlynak Szegedre:

„1932-ben, amikor a Los Angeles-i olimpián voltam itt, nem gondoltam, hogy 30 év múlva ide fogok visszakérülni, és az angyalos lobogót a csillagos amerikai zászlóval fogom felcserélni. A körülmények azonban így alakultak. Ha az angyalok továbbra is a zászló mellett maradtak volna, talán most én is veletek lehetnék”

Nagy János

A Los Angeles-i (1932) olimpiára utazó magyar csapat. Első sorban jobbról: Wanie András

KIDS 2003

Veszprém - Debrecen

A Katolikus Iskolák Diák Sportszövetsége úgy döntött, hogy idén első alkalommal két felvonásban bonyolítja le a diákolimpiát. Az első körben az általános iskolás tanulók szerepeltek. Iskolánk a labdajátékokban volt érdekelt (kosár, kézi, foci). A focisták a csoportmérkőzéseket követően helyosztó meccseket játszottak, s az 5 mérkőzésből kettőt nyerve a 11. helyen végeztek. A kosaras fiúk szintén ilyen rendszerben küzdöttek meg ellenfeleikkel. Sajnos a szerencse nem állt mellélük, hiszen az utolsó csoportmérkőzésen a szegedi Karolinától kaptak ki kétszeri hosszabbítás után. Ha ezt megnyerik, akkor már a legrosszabb esetben is a 4. helyen végeztek volna. Így a helyosztón szo-

ros küzdelemben vereséget szenvedve nyolcadikok lettek. Kézilabdában mindössze három csapat nevezett: Budapest, Veszprém és természetesen Nagy János tanár úr csapata. A kupa és az aranyérem sorsát körmérkőzéses, visszavágós rendszerben döntötték el. A Nagy-tanítványok kitettek magukért, s egy pillanatig sem volt kérdéses, hogy melyik csapat állhat a dobogó legfelső fokára – vereség nélkül. Az aranycsapat: *Kállai Ákos, Kor-dás Péter, Gémes József, Gonda Áron, Endreffy Zsolt (7. a osztályosok), Neparáczki Endre, Zöldi Tamás, Ködmön Sebestyén (9. a), Csöke Áron, Vancsics Béla (9. b)*. Gratulálunk!

Varga Viktor

Sportolónk idén is részt vettek a Katolikus Iskolák Diák Sportszövetségének országos versenyén. A fiatalabbaknak Veszprém, az idősebbeknek Debrecen biztosított otthont a megmérettetésre. Az iskola 5-6. korcsoportban kézilabda, kosárlabda, labdarúgás és atlétika versenyszámokban nyújtott be nevezést.

A kéziseknél az 5. és 6. korcsoport összevontan egy csoportot alkotott. Ellenfeleink a csoporton belül a Győr, a Vác és a Kecskemét A illetve B csapatai voltak. Nagy János tanár úr ifjai a Kecskemét A csapata elleni mérkőzést, amelyet minden évben valóságos rangadóként játszanak le a fiúk, nem sikerült megnyerniük, ezért kénytelenek voltak az ezüstéremmel beérni. Az ezüstérmes csapat tagjai: *Kiszel Béla 11. b, Király Gellért 11. b, Máté Tóth Márton 9. a, Berta László 10. b, Veszmás Péter Pál 10. a, Zöldi Gergő 10. a, Zöldi Tamás 9. a, Nagy Zsombor 11. a, Szécsi Rajmund 10. a, Laczi Ádám 12. a, Horváth-Zsíkó Sándor 11. a, Bársony Jenő 10. b*.

A kosarasok mindkét korcsoportban indultak, de csak az 5-ben sikerült a döntőbe jutás. A mezőny a tavalyival ellentétben nagyon erősnek bizonyult, amit a 6. korcsoportos körbeverések is bizonyítanak. A fiatalabbaknál a döntőbe jutásért a Kaposvárt és a budai ciszterek csapatát utasítottuk magunk mögé. Másnap a döntőben a fővárosi Szent Margit és a pesti-Piár csapatával kerültünk össze. Mindkét mérkőzés kemény volt, de nagyon sokat segített a kézisek biztató szurkolása. Végül a 6. korcsoportban a 7. helyezést, 5. korcsoportban pedig a kupát hódította el a csapat. A győztes csapat tagjai: *Mécs Zoltán 10. a, Kávássy Tamás 9. a, Rideg Krisztián 10. a, Márkus Attila 10. b, Turai Zoltán 10. a, Gyöngyösi Benedek 11. b, Érits Viktor 10. b, Doszpod Gergely 10. a, Hidjapusztai Andor 10. a, Mellár Balázs 10. a, Mellár Tamás 10. a*. Gratulálunk!

Márkus Attila 10. b

Labdarúgásban 24 csapat küzdött az elsőlétséget, őket 6x4-es csoportba osztották. Mi az E csoportba kerültünk a Szent Angéla, Szent Margit budapesti gimnáziumokkal, valamint a debreceni Szent Józseffel. Sajnos az első csapat nem jelent meg, de így is sikerült megnyernünk a csoportot (2-0;1-0). Ez azt jelentette, hogy legrosszabb esetben hatodikak lehettünk. A továbbiakban a hat első helyezett 2x3-as csoportban körmérkőzést játszott, az ott elért helyezések alapján játszott a vasárnap a helyosztót. Veszprémmel 0-0;

Pannonhalmától kikaptunk 3-0-ra, mivel Veszprém csak 2-1-re tőlük, így az 5-6. helyért játszhattunk a váci Piaristákkal, 2-1-re nyertünk. Vigasztaljon minket, hogy a Pannonhalmán nyerte meg a tornát. A csapat tagjai: *Újhelyi Zsigmond 11. c, Héray Nándor 10. a, Rácz Gergő 13., Barna András 11. c, Kura Zorán 11. c, Lantos Ádám 10. b, Dósai Imre 10. b, Debrey Róbert 10. b, Héray Sándor 10. a, Szécsényi Tamás 12. b*. Gratulálunk a szép eredményért!

Zsova Tamás

Szép volt, fiúk!

Befejeződött a szegedi kollégiumok közötti bajnokság. Amint olvasóink emlékezhetnek, az őszi fődolgot megnyertük, sajnos tavasszal két vereséget szenvedtünk el, így a harmadik helyért játszhattunk, ahol 13-0-ra vertük a Csonka-kollégiumot. Azt gondolom, nem rossz a harmadik hely (persze reálisan az első hely lett volna a miénk), sajnos az elvesztett meccseket is gólrá játszá-

A csapat tagjai: *Újhelyi Zsigmond 11. c, Rácz Gergő 13., Barna András 11. c, Szenka Szabolcs 9. b, Kura Zorán 11. c, Lantos Ádám 10. b, Dósai Imre 10. b, Jagicza Imre 12. b*. Végül megköszönöm a végzős tanulóknak, Szécsényi Tamásnak, Jagicza Imrének, Rácz Gergőnek, hogy mindig számíthatam rájuk, kitartással, küzdeni akarással, szorgalommal segítettek az iskolacsapatot, sikerben, csalódásban mindig helytálltak.

Zsova Tamás

Atlétikai válogatottunk a debreceni Oláh Gábor utcai sportcentrum rekortánján kiváló eredményeket ért el. A világszínvonalú műanyagpályán négy arany-, egy ezüst- és hat bronzéremet, valamint értékes helyezéseket szereztünk. 4x100 m-es váltóink nem találtak legyőzőre, s figyelemre méltó, hogy a rendkívül tehetséges 16-17 éves sprintereink új iskolarekordot futottak. A legeredményesebb versenyzőnk Kura Zorán volt, aki egyéniben kétszer, váltóban egyszer állhatott a dobogó legfelső fokára, s átadta a múltnak a 400 és a 800 m-es iskolacsúcsot. Ha belegondolunk, hogy Szegeden milyen mostoha körülmények között dolgozhatnak az atléták (a legközelebbi műanyag-borítású pálya Budapesten van, és a salakpályák mennyire elhanyagoltak), akkor ezek a teljesítmények még értékesebbek!

Eredmények:

V. kcs. (1986-87):

100 m: 3. *Báló Bertalan* 12,0 mp; 5. *Hidjapusztay Andor* 12,2 mp; 7. *Gonda Bence* 12,6 mp
200 m: 5. *Báló Bertalan* 25,4 mp;
400 m: 6. *Báló Bertalan* 58,0 mp
1500 m: 7. *Kádár Levente* 4 p 42 mp
3000 m: 6. *Kádár Levente* 10 p 16 mp
Magasugrás: 3. *Kun Áron* 165 cm
Távolugrás: 3. *Gonda Bence* 553 cm; 7. *Hidjapusztay Andor* 492 cm
4x100 m: 1. *Dugonics A. Piarista Gimn., Szeged* 46,8 mp **ISKOLACSÚCS!** (*Báló Bertalan, Gonda Bence, Hidjapusztay Andor, Kávássy Sándor*)
Svédváltó: 3. *Dugonics A. Piarista Gimn., Szeged* 3 p 53 mp (*Báló Bertalan, Gonda Bence, Hidjapusztay Andor, Kádár Levente*)

VI. kcs. (1984-85):

100 m: 3. *Torma Tamás* 12,0 mp; 4. *Jakab Gábor* 12,4 mp
200 m: 5. *Torma Tamás* 25,1 mp; 4. *Jakab Gábor* 25,6 mp
400 m: 1. *Kura Zorán* 55,3 mp **ISKOLACSÚCS!**; 2. *Jakab Gábor* 56,0 mp
800 m: 1. *Kura Zorán* 2 p 06,7 mp **ISKOLACSÚCS!**; 7. *Salgó László* 2 p 18,7 mp
1500 m: 7. *Csizmádia Ákos* 4 p 49,0 mp
3000 m: 6. *Csizmádia Ákos* 10 p 32 mp
4x100 m: 1. *Dugonics A. Piarista Gimn., Szeged* 48,2 mp (*Jakab Gábor, Kura Zorán, Rácz Gergely, Torma Tamás*)
Svédváltó: 3. hely *Dugonics A. Piarista Gimn., Szeged* 3 p 47 mp (*Jakab Gábor, Kura Zorán, Salgó László, Torma Tamás*)

Győri Ferenc

Sakk-matt

Házi sakk-bajnokságunkban a legjobb négy közé jutott: *Bereczky Gábor* 11. c, *Borbás Péter* 11. a. A másik két elődöntős – betegség miatt – csak szeptemberben lesz ismert. Így a döntőre is összel kerül sor.

Horváth Tibor

Változások a nyelvi képzésben

Mindig visszatérő kérdés a nyelvoktatás során, hogy milyen módon lehet sikeresebb a diák egy középiskolában. A gyerek ül és tanulgat. Nézi a könyvet és ásítzik. Temérdek a lecke és kevés az ideje. Ez a gyerek, ha idáig eljutott, már magasabb tudati állapotban van. Talán már céljai is vannak.

Előveszi az angol felszerelését. Belenéz a szótárba, látja, hogy nem sok új szó van. Letakarja a magyar szavakat és megpróbálja kiolvasni hangosan az angol szavakat. Eszébe jut, hogy megtalálja a fonetikus átírást is a könyv végén a szöszedetben, vagy a saját szótárában. Gyorsan bekapcsolja a számítógépet, amin rajta van a hangos szótár, ami ki is mondja a szavakat.

Azért a könyvet is kinyitja, hogy ellenőrizze a szavak helyesírását is. Látja, hogy egy rövid szövegrész is van, amit át kellene nézni. Gyorsan végigfut rajta, és a szöveget nagyjából megérti. Be is scannelhetné, hogy gyorsabban szótárazhasson. Akár magának fel is olvastathatná hangosan, mert azt amúgy is gyakorolnia kell. Letöltött az Internetről ehhez egy programot a www.bonzi.com címről. A másikat egy osztálytársa adta oda. Az is felolvass angolul: www.readplease.com. Ez több nyelven is tud. Most, hogy már minden szót helyesen kiírt, letakarja az angol szavakat, és egy papíron elkezd írni angolul, amit aztán saját maga leellenőrizhet, úgyszólván lesz dolgozat. Nem jár magánórákra.

A feladatlápra ritkán jut idő, de jó, mert a megoldókulcsban megadják, hogy jól oldotta-e meg a kijelölt anyagokat.

A könyv végén megnézi a nyelvtani összefoglalót is, hátha van abban is valami izgalmas, és leveszi a polcra a lexikont, hogy átfussa, mit ír az az olvasmányban szereplő személyről, eseményről, festményről, épületről vagy feltalálóról. Van egy barátja is, akinek állandó Internet kapcsolata van, és már őt is megkérte, hogy amikor keresgél a Világhálón, hozzon neki lemezen egy adott témában anyagokat. Majd ő gyorsan válogat belőlük.

Bár rendszeresen használja az iskola számítógépes termében a www.sulinet.hu oldalon az oktatás részénél, a nyelvek rovatnál szereplő fordítást segítő részt és a tesztbankot, már eldöntötte, hogy meg fogja nézni a www.angoloktato.hu oldalt is, ahol temérdek anyag van, amit használhat. Ha kicsit jobban megy majd neki, akkor a Máthé Elek által szerkesztett www.englishlearner.com oldalt is tanulmányozhatja, mert az is jó. Ezek mind megkönnyítik a munkáját, jut ideje rendszeresen sportolni, és nem is ül állandóan a gép előtt.

Ez a gyerek, mint az nyilvánvaló, győzni akar. Tudja, hogy még hihetetlen mennyiségben vannak más tantárgyakhoz is segédanyagok, és a nyelvtudáshoz elengedhetetlenül fontos a többi tantárgy alapos ismerete. Mindenképpen ez a legfontosabb.

Ő már azt is tudja, hogy 2005-ben majd elfogadják a sikeres emelt szintű érettségivel nyelvvizsgának, de a nyelvvizsgát nem fogadják el érettséginek. Még nem tudja, hogy ez jó vagy rossz dolog. Abban viszont egészen bizonyos, hogy bármiféle diplomához Magyarországon nyelvvizsga szükséges. Ez tény, és nem nagyon valószínű, hogy ez megváltozik. Tanulni tehát kell, és a tudás öröm.

Tanára rengeteget segít neki fénymásolt anyagokkal, időnként írásvetítő fólián kivetített gyakorlatokkal, és órán állandóan beszélnie kell, folyton gyakorolnak írásban is. Maximálisan igyekszik kihasználni a heti 3 óra adta lehetőségeket, gyakran hallgat, néz és figyel angol szövegeket, de más nyelvek is érdeklik.

Ez a gyerek élvezte a 2003. év minden pillanatát, mosolyog és vidám. Nincs egyedül.

Sík Péter

Fordítás

Ha már végképp nem tudsz mit kezdeni a hirtelen rádszakadt szünidővel, ha máris unod a vakációt, fordítsd le a az alábbi szöveget, s küldd be szerkesztőségünk címére!

A helyes megoldások között könyvjutalmat sorsolunk ki.

The Two Travelers and the Farmer
North America

A traveler came upon an old farmer hoeing in his field beside the road. Eager to rest his feet, the wanderer hailed the countryman, who seemed happy enough to straighten his back and talk for a moment.

"What sort of people live in the next town?" asked the stranger.

"What were the people like where you've come from?" replied the farmer, answering the question with another question.

"They were a bad lot. Troublemakers all, and lazy too. The most selfish people in the world, and not a one of them to be trusted. I'm happy to be leaving the scoundrels."

"Is that so?" replied the old farmer. "Well, I'm afraid that you'll find the same sort in the next town."

Disappointed, the traveler trudged on his way, and the farmer returned to his work.

Some time later another stranger, coming from the same direction, hailed the farmer, and they stopped to talk.

"What sort of people live in the next town?" he asked.

"What were the people like where you've come from?" replied the farmer once again.

"They were the best people in the world. Hard working, honest, and friendly. I'm sorry to be leaving them."

"Fear not," said the farmer. "You'll find the same sort in the next town."

Angol nyelv az interneten

Leckék (tanároknak):

AskERIC Lesson Plans

ericir.syr.edu/Virtual/Lessons

Több mint 2000 lecketerv, amelyeket az Egyesült Államokban dolgozó tanárok gyűjtöttek össze.

Encarta Schoolhouse

encarta.msn.com/schoolhouse/default.asp

A leckék témánként vannak felsorolva és összekötésben állnak az Encarta Adatbázissal.

Nyelvtan:

Grammar Bytes

www.chompchomp.com

Interaktív tesztek minden mennyiségben, tájékoztatók tanároknak és diákoknak.

Guide to Grammar and Writing

ccc.commnet.edu/grammar/

Útmutatók és kérdéssorok nyelvtanhoz és íráshoz.

Olvasás:

English Club: Reading

www.englishclub.net/reading/index.html

Olvasmányok angolul. (klasszikusok, novellák, viccek)

Írás:

Online Writing Lab

owl.english.purdue.edu/handouts/esl/eslstudent.html

Tanácsok és bemutatók az írás tanításához.

Házi feladat	Ilyen Lazábbá tesz	Verselő Hélium	Aljanépe Kalcium	Ember felkötése	Ellenérték Páros kőpé!	
Megfejtés (1. rész)						
Toldalak	Torkén leereszt Megírás (2. rész)			ŐA Határozott névelő	Száraz sütemény Kötőszó Keveri őslo!	
		Tanítá	Könyvtája Összekevert DNS!			A közelebbi
Keszkenő				Teniszező nő (Mónika)		
Cukor íz			Vedd le a ruhád! Partner			
Négylábú hajó	Páratlan vonat! Óv			Ne csak nézz, ... is! Rezeptet		Szabályt megszeg
			Görög hadisten		Vandárium, hítrógen Közönségszék forma	
Az egyik évszak			Hátráló állat		Láttam Kenyér- készítő	
						

A rejtvényt Márton Imre készítette

Idei utolsó rejtvényünkben Heinrich Heine egyik versének két sorát rejtettük el. Könnyítésül az előző sorok:

*Megjött a május íme,
virágba borult a világ, ...*

Előző számunkban közölt keresztrejtvény megfejtése: *Közös java mindenkinek a gondolkodás.* (Herakleitosz) Könyvjutalmat Gyuris József szegedi olvasónk nyert. Átveheti a gimnázium titkárságán.

Kedves Olvasóink reklamálták több ízben, hogy a lapunkban közölt rejtvények meghatározásait igen nehéz kisilabizálni. Ezért szerkesztőségünk úgy döntött, hogy a rejtvényeknek, fejtörőknek a jövőben külön oldalt szán. Reméljük, nagyobb örömük telik majd benne.

A szerk.

Mi a szösz?

Egy vándor Mekkába akar eljutni. Útja során egy elágazáshoz ér, ahol két ór szokta váltani egymást. Az egyik mindig hazudik, a másik mindig igazat mond, de mindegyik csak egy kérdésre hajlandó válaszolni. Mit kérdezzen a vándor, hogy attól függetlenül, hogy melyik ór áll épp őrségben, el tudja dönteni, merre kell mennie?

Előző feladványunkat Kádár Levente (9.a) fejtette meg leggyorsabban. Könyvjutalmát átveheti az iskola titkárságán.

Bata Erika

Iskolánkban kitűnő minőségű nevelőeszközök – bambusz pálcák – beszerezhetők. Hamarosan saját forrás áll rendelkezésünkre (ld: *A bambusz c. írásunkat a 4. oldalon*). A pálcák használata ajánlott gyenge bizonyítvány esetén, továbbá egyéb nyári csínytevések alkalmával.

Serkenti a vérkeringést. Ezen kívül növeli a test állóképességét, ami minden férfi jellemző tulajdonságává kell legyen. Továbbá igen jótékony hatást fejt ki pimaszság, restség és egyéb rusnya betegségek ellenében. Ajánljuk!

Suhogó márkanévű modellünket e szelvény első beküldőjének ingyenesen biztosítjuk.

✂ -----
Igen, szükségem van a fantasztikus Suhogó márkanévű nevelőeszközre! Igen, elmúltam 18 éves. Igen, a fiam piarista diák.
Beküldő neve, címe: -----

Besenyőpistabácsimontaaa...

Nem a győzelem a részvétel, hanem a fontos.

Közös lónak túrós a táska.

Nem a győzelem a fontos, hanem az őszinte részvétem.

Aki másnak vermet ás, ... nem magának ássa!

Kicsi a bors, de főleg az örölt.

Aki mer, annál van a kanál.

Ahány ház, annyi baj legyen.

Okos enged, ha már szenved...

Szegény ember vizel és főz!

Jobb félni, mint megnősülni!

Ki a hideget nem szereti, hőember nem lehet.

Mindenhol jó, de legolcsóbb otthon.

Hajléktalanok jelmondata: Kukából nem lesz szalonna.

Felesleges, mint szókének gondolkodási időt adni.

Verés közben jön-megy a székláb.

Evés közben jön meg a szomszéd.

Akasztott embernek lába se éri a földet.

Hu-morzsák

- Hogy kezdődik a csernobili samponreklám?

- Ági egyik fejét hagyományos samponnal mostuk...

- Mi az? Fekete és fehér levelei vannak.

- Néger postás.

- Hogy mondják angolul: apádra ütök?

- Puff Daddy.

- Miért csukták le a narkós papot?

- Szerartásért

- Honnan tudja a vak ejtőernyős, hogy közeledik a föld?

- Lazul a kutya pórása.

- Miért áll a tenispálya szélén egy ló?

- Mert az a Navratilova.

- Melyik háziállat az, amelynek nyomása, ellenállása és fázisszöge van?

- A Bar-Ohm-Fi

- Hogy hívják azt az embert, aki megneveteti a honvédeket?

- Katonai felderítő.

Gyerekek levelei a Jóistenhez

Kedves Isten! Hittanórán mesélték, hogy mit csinálsz. Ki végzi a munkád, amikor szabadságra mész? Bill

Kedves Isten! A jelmezbálon ördögnek fogok öltözni. Nem baj? Marine

Kedves Isten! Tényleg láthatatlan vagy, vagy ez csak egy trükk? Norma

Kedves Isten! Ilyennek tervezted a zsi-ráfot, vagy csak véletlenül alakult így? Norma

Kedves Isten! Elmentem egy esküvőre, és csókolóztak a templomban. Ez O.K.? Neil

Kedves Isten! Nekem a Miatyánk a kedvencem. Egyből megírtad, vagy sokat kellett törnöd a fejed? Ha én írok valamit, mindig újra kell írnom. Lois

Kedves Isten! Coe Atya a barátod, vagy csak üzleti kapcsolatotok van? Donny

Komolyan gondoltad, hogy csak azt szabad tenni másokkal, amit magunknak is szeretnénk? Ha igen, akkor megvigasztalom a kisöcsémet. Darla

Kedves Isten! Köszönöm a kistestvért, de én egy kiskutyáért imádkoztam. Joyce

Kedves Isten! Hogyhogy az utóbbi időben nem találtál fel egy új állatot se? Csak a régiek vannak. Johnny

Kedves Isten! Kérlek, tegyél még egy ünnepet Karácsony és Húsvét közé. Ginny

A nyaralás alatt végig esett. Apa nagyon mérges volt, és olyan dolgokat mondott Rólad, amit nem szabad. Remélem, nem fogod bántani. A barátod (nem mondom meg, ki vagyok)

Kérlek, küldj nekem egy pónilovat. Ed-dig még sose kértem semmit. Utánanézhetsz. Bruce

Kedves Isten úr! Jobb lenne, ha az emberek nem jönnének szét olyan könnyen. Rajtam három öltés van és kaptam injekciót is. Janet

Kedves Isten! Ha vissza kell jönnünk, és újra meg kell születnünk, hadd ne legyek Jennifer Horton, mert őt utálok. Denise

Kedves Isten! Ha nekem adod Aladdin lámpáját, bármit Neked adok, amit csak

akarsz, kivéve a pénzem és a sakk-készletem. Raphael

Kedves Isten! Lehet, hogy Káin és Ábel nem ölte volna egymást annyira, ha külön szobájuk lett volna. Nálunk ez működik a bátyámmal. Larry

Kedves Isten! Lefogadom, hogy nagyon nehéz neked mindenkit szeretni az egész világon. Mi csak négyen vagyunk a családban és mégse megy.

Kedves Isten! A bátyám elmondta, hogy hogyan születünk. Nem hangzik valami jól. Marsha

Kedves Isten! Ha vasárnap figyelsz a templomban, megmutatom az új cipőmet. Mickey

Azt tanultuk, hogy Edison csinálta a fényt. De a hittanórán azt mondták, hogy Te csináltad. Biztos vagyok benne, hogy ellopta az ötleted. Donna

Kedves Isten! Nem gondoltam, hogy a narancssárga megy a lilával, amíg kedden nem láttam a naplementét, amit Te készítettél. Klassz volt. Eugene

SZEPI

PIÁRFUTÁR

Kiadja a Dugonics András Alapítvány

Számlaszám: 10201006-50043341

Szerkesztőség: 6724 Szeged, Bálint Sándor u. 14.

E-mail: piarfutar@szepe.hu

Felölős kiadó

Urbán József Sch. P.

Főszerkesztő

Vincze Máté

Szerkesztő

Mészáros Ferenc

Munkatársak

Fodor Antal, Göré Dániel, Kiss Gábor, Náday Zsolt

Korrektúra

Papp Attila, Zsoca Tamás

Terjesztés

Márkus Attila

Nyomdai előkészítés

Férc-Szemes Áron

Nyomás

Friss Nyomda

Megjelenik havonta 500 példányban